

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 298 (13.529)

Trst, sreda, 27. decembra 1989

Fronta za narodno rešitev že imenovala novo začasno romunsko državno vodstvo

Nicolae Ceausescu ustreljen

*Skupaj z diktatorjem ustrelili tudi ženo Eleno - Položaj v Romuniji se počasi umirja
Tudi SZ in ZDA priznali novo državno vodstvo - Humanitarna pomoč prihaja od vsepovsod*

BUKAREŠTA — Romunska televizija je včeraj zgodaj popoldne predvajala zadnje posnetke Nicolae Ceausescu in njegove žene Elene, preden so ju po obsodbi na smrt ustrelili. Na televizijskem zaslonu so lahko Romuni spremljali zadnje trenutke življenja nekdanjega diktatorja, pokazali pa so tudi posnetek Ceausescovega trupla (na sliki AP). Tudi včerajšnji romunski časopisi so čez celo prvo stran z velikimi mastnimi črkami objavili sporočilo Fronte za narodno rešitev, v katerem je rečeno, da je »izredno vojaško sodišče zaradi genocida, uboja 60 tisoč Romunov in uničenja romunskega gospodarstva obsodilo na smrt Nicolae Ceausescu in njegovo ženo Eleno ter da je bila smrtna sodba že izvršena.«

Morda preseneča naglica, s katero je morda nova romunska oblast z enim zamahom hotela napraviti križ čez preteklost. Vprašanje je tudi, če je bila tako hitra eksekucija politično modra, vendar pa je treba razumeti ves gnev, ki je v tem zadnjem tednu dobesedno prekipel v srcih vseh Romunov. Novi romunski ministrski predsednik Petre Roman je tudi povedal, da so se za tako hiter proces in takojšnje izvršitve smrtnih kazni nad zakonskim parom Ceausescu odločili zato, ker naj bi »teroristične skupine pripravljale napad na vojaško oporišče, da bi osvobodile ne-

kdanjega diktatorja.« Roman je še dejal, da so prepričani o potrebnosti sprejete odločitve, »saj si najbrž zunaj Romunije še danes nihče ne more predstavljati kako gromozanski in izvežban represivni aparat je postavil na noge Nicolae Ceausescu.« Novi romunski ministrski predsednik je še povedal, da Fronta za narodno rešitev prevzema vso odgovornost za sprejeto odločitev in da so pri sojenju zakonskemu paru Ceausescu upoštevali vsa zakonska določila.

Medtem pa je Fronta za narodno rešitev že imenovala novo romunsko vlado. Za predsednika Fronte je bil imenovan Ion Iliescu, katerega je Ceausescu odstranil iz partijskega vrha, za ministrskega predsednika pa Petre Roman. Podpredsednik je Dimitru Mazilu, za obrambnega ministra pa so že pred nekaj dnevi imenovali generala Nicolae Militaru. Osnovna naloga novega vodstva bo zdaj formiranje nove upravne oblasti na vseh nivojih, predvsem pa ostaja prioriteten cilj, kot sta predstavniku jugoslovanske vlade Djukić povedala predsednik Iliescu in premijer Roman, likvidacija preostalih pristašev ustreljenega diktatorja, ki so se zdaj prelevili v teroriste, in pa čim hitrejša usposobitev gospodarstva, ki je bilo za časa vladavine starega režima popolnoma nefunkcionalno.

Novo romunsko vodstvo je doslej priznalo precej držav, med katerimi sta precej pohiteli

prav ZDA in SZ. Čeprav so v ZDA izrazili obžalovanje, ker proces proti Ceausescu ni potekal javno, pa je predstavnik Bele hiše izjavil, da bodo ZDA »podpirale novo romunsko vodstvo v boju za doseg napredka in demokracije.« Po drugi strani pa glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Perfiljev ni hotel komentirati ustrelitve Ceausescu in je dejal, da »vsak narod in vsaka država svobodno izbirata metode v revolucionarnem procesu in je zato, še posebej na hitro, težko realno ocenjevati taka dejanja, kot sta vojaški proces in takojšnja izvršitev smrtnih kazni. Bistvo vsega pa je v tem, da je romunski narod pokazal željo, da se reši diktatorskega jarma in pri tem ima vso podporo vseh sovjetskih narodov in najvišje oblasti.«

Ob izjavah podpore pa od vsepovsod prihaja tudi humanitarna pomoč, s katero naj bi rešili najosnovnejše potrebe po zdravlilih, hrani in obleki. Položaj v državi se počasi umirja, pa čeprav se posamezni pripadniki nekdanje Securitate še skrivajo ter pobijajo vojake in civilne prebivalce. V Bukarešti in tudi v mnogih drugih romunskih streljih še vedno odmevajo posamezni strelji, vendar pa postaja vedno bolj jasno, da se bliža dan, ko bo romunsko ljudstvo lahko brez strahu proslavilo zmago nad četrstoletno diktaturo.

V Ljubljani ustanovili borzo vrednostnih papirjev

LJUBLJANA — Kolo zgodovine se je zavrtelo v 66 letih. Toliko je namreč preteklo od ustanovitve prve jugoslovanske borze v Ljubljani do ustanovitve prve borze v tem mestu v novi Jugoslaviji. Za razliko od tedanje, ki je bila obenem tudi blagovna in valutna, bo včeraj ustanovljena le borza vrednostnih papirjev.

Ustanovitelji jugoslovanske borze vrednostnih papirjev, delniške družbe Ljubljana so banke in druge finančne ustanove. Do včeraj je ustanovitveni kapital v razpisani vrednosti 200 delnic po 100 milijonov dinarjev vpisalo 23 jugoslovanskih bank v vrednosti 15,2 milijarde dinarjev (152 delnic), soglasje za pristop k ljubljanski borzi pa imajo tudi od Tržaške kreditne banke, kar naznanja začetek njenega poslovanja prek jugoslovanskih meja.

Vršilec dolžnosti direktorja borze Draško Veselinovič ob imenovanju ni hotel biti ravno pesimist glede poslovanja borze (naj spomnimo, da je tudi pri predvojni ljubljanski borzi od njene ustanovitve do začetka poslovanja preteklo leto dni), vendar pa se ni mogel izogniti nekaterim problemom, ki jih bo morala razrešiti država, da bo borza kot najrazvitejša inštitucija trga kapitala tako tudi delovala. Gre za vprašanja usode inflacijskega problema in z njim povezano težavno politiko in politiko obrestnih mer, lastnine, pravilno vrednotenje vrednostnih papirjev, ki jih bodo izdajala podjetja, z eno besedo, za zadostno količino borznega blaga (vrednostnih papirjev) v pravih pogojih tržnega gospodarstva.

Borza bo delovala na celotnem jugoslovanskem ozemlju in v tujini, imela bo dve vrsti kotacij vrednostnih papirjev (boljših in slabših), poleg bank in drugih finančnih organizacij, ki so lahko tudi ustanoviteljice, pa so udeleženci na borzi lahko podjetja, družbeni skladi in druge pravne osebe. Občani so lahko obiskovalci, posle pa lahko izvajajo prek pooblaščenih inštitucij. Borza bo objavljala t.i. Yuix, jugoslovanski indeks, ki bo predstavljala gibanje najpomembnejših vrednostnih papirjev, transakcije, sklenjene na borzi pa bodo morale biti poravnane najkasneje v roku štirih delovnih dni.

General je izigral Busheve vojake, ki so ga zaman lovili po Panami

Noriega se je zatekel na papeški nunciat Američani že zahtevali njegovo izročitev

PANAMA — General Antonio Noriega (na sliki) je klonil, ni pa padel v roke ameriških vojakov, ki so ga zaman lovili že nekaj dni. V nedeljo se je s svojim osebnim avtomobilom pripeljal do sedeža papeškega nunciata v Ulici Italia v Panami.

Zastopnike vatikanske diplomacije v državi, v kateri je do nedavnega igral vlogo voditelja, je zaprosil za azil, ki so mu ga tudi dali. Američani niso bili navdušeni nad dejstvom, da jih je Noriega izigral, vendar so kljub temu pozitivno ocenili to, da je sedaj »osamljen begunec«.

Papeški nunciat v Panami je v zadnjih desetih letih večkrat pomagal Noriegovim nasprotnikom, da so zapustili državo, tokrat pa je generalova prošnja po pomoči sprožila diplomatsko afero med ZDA in Vatikanom. Američani so namreč javili nunciatu, da bodo zahtevali izročitev generala, ki bi mu morali soditi v Miami, kjer ga je tamkajšnji sodnik obtožil dolgoletnega trgovanja z mamili in izkoriščanja javnega položaja v zločinske namene.

Noriega je izrazil željo, da bi s statusom političnega azilanta smel zapustiti Panamo in se zateči v Španijo ali Kubo. Španija je sporočila, da izroča Američanom osebe, ki so osumljene trgovine z mamili, zato bodo španska vrata ostala za

Noriego zaprta. Tudi Kuba, ki je v prejšnjih dneh odločno kritizirala napad ZDA na Panamo, je sporočila, da ne bi rada prištevala generala med svoje goste. Včeraj zvečer se je razvedla vest, da bi se lahko Noriega zatekel v Santo Domingo, kjer živi ena njegovih hčer Sandra.

Ameriški vojaki so obkolili sedež papeškega nunciata, prav tako pa tudi kubansko, libijsko in špansko veleposlaništvo. Obrambni minister ZDA Cheney je izjavil, da bodo vojaki skušali aretirati Noriega, čim bo general zapustil nunciat, in je tudi zavrnil možnost, da bi ZDA dovolile Noriega, da zapusti Panamo.

Položaj v Panami se je vsekakor bistveno izboljšal. Oboroženih spopadov ni več, glavno mesto Paname pa je popolnoma ohromljeno. Javnih prevozov ni, primanjkuje bencina, ker so vojaki uničili vse črpalke, na tone neodstranjenih smeti pa bi lahko postale vir epidemij.

Umrl pisatelj Samuel Beckett

NA 9. STRANI

V Sežani prireditev Naš športnik 89

SEŽANA — V sežanski športni hali, v kateri se je nabralo kar lepo število ljudi, so včeraj zvečer slovesno podelili priznanja Naš športnik 1989 najboljšim športnikom in športnim delavcem na Primorskem in v zamejstvu. Prireditev, ki je letos dosegla svojo šesto izvedbo, prirejajo Novi Matajur, Primorske novice, Primorski dnevnik, Radio Koper-Capodistria, Radio Trst A, TV Koper-Capodistria in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji. Prireditev sta v neposrednem prenosu prenašala Radio Koper-Capodistria in Radio Trst A.

Tako na Primorskem kot med Slovenci v Italiji je že dolgo let uveljavljen običaj, da se ob koncu leta nagradjuje tiste, ki so na telesnokulturnem področju dosegli najboljše rezultate. Pred šestimi leti pa so se novinarske hiše in ZSSDI dogovorile, da bodo priznanja podeljevale skupno, da bi na ta

način prispevale k zblizanju aktivnih športnikov in športnih delavcev. Tako je nastala zamisel skupne prireditve, ki se odraža tudi v skupni prilogi Novega Matajura, Primorskega dnevnika in Primorskih novic.

Prireditev je ena od redkih priložnosti za srečanje in za zblizanje med športniki in športnimi delavci, ki sicer delujejo v precej različnih okoljih. Ta razdrobenost prihaja od izraza tudi v dejstvu, da je prireditev sicer skupna, nagradjenci pa so izbrani ločeno, kajti Primorska izbira svoje »naj«, Slovenci v Italiji pa svoje.

Kljub temu pa je prireditev pomembna, kot dokazuje vsakoletni odziv publike in športnikov. In tako je bilo tudi tokrat. Ob koncu so bili vsi, nagradjenci in nastopajoči, pa tudi prireditelji nagradjeni s toplim aplavzom, čeprav vse ni teklo tako brezhibno kot bi bilo pričakovati.

NA 10. STRANI

Papež se je spomnil tudi vseh žrtev romunske represije

V božični poslanici Janeza Pavla II. goreč poziv za sožitje in boljši svet

RIM — V tradicionalnem božičnem voščilu vernikom se je papež Janez Pavel II. spomnil tudi romunske tragedije in izrazil solidarnost katoliške cerkve »narodu, ki je komaj stopil na pot svobode in demokracije, za seboj pa pušča ogromno število žrtev«. V sporočilu »urbi et orbi« pa se je papež spomnil tudi na vse, ki so umrli in še umirajo v preštevanih spopadih in bratomornih vojnah širom po svetu, spomnil pa se je tudi na žrtve rasnega in ideološkega razločevanja. »Ta pot vodi samo v samouničevanje, medtem ko svet teži k odpiranju, bratstvu in sožitju med narodi,« je še opomnil papež Wojtyła.

V papeževem sporočilu je tudi rečeno, da kljub dobri volji ljudi, na tisoče najrazličnejših beguncev ne dobi primernega zatočišča, etnične in verske manjšine nimajo ustrezne zaščite in se zato ne morejo razvijati ter uresničevati svojih najosnovnejših zahtev. Papež pa je opozoril tudi na vse tiste sloje prebivalstva, ki so primorani živeti na robu družbe zaradi njene naraščajoče brezbriznosti. Kot že v svoji

zadnji poslanici pa se je papež Wojtyła tudi ob božiču dotaknil ekološkega vprašanja, ko je dejal, da človek dan za dnem nepopravljivo posega v naravo in razbija njena ravnovesja.

Papeževa božična molitev in prošnja pa se je nanašala predvsem na človekova čustva: namesto sovraštva, sebičnosti in brezbriznosti naj se v človeška srca naselita strpnost in ljubezen, človeštvo pa naj se zavzame tudi za to, da bo končno prišlo do zmanjšanja orožja povsod po svetu. Posebno goreče voščilo pa je namenil »naši stari Evropi, ki naj dokončno odpre svoja velika vrata vsem, ki potrebujejo pomoč, še zlasti sedaj, ko se je otrsela režimskih spon in svobodneje zadihala«.

Na sliki (telefoto AP): Janez Pavel II. govori več desetisočglavi množici na Trgu sv. Petra. Televizijski prenos božične poslanice iz Vatikana je prenašalo 47 držav, med temi tudi Češkoslovaška, papež pa je izrekel voščilo v 53 jezikih

Štiri leta zapora za Abdića

BIHAĆ — Predsednik velikega senata višjega sodišča v Bihacu Rifat Konjić je včeraj sporočil kazni, ki so jih izrekli udeležencem oziroma obtoženim v razvpiti Agrokomerčevi aferi. Prvoobtoženega Fikreta Abdića so obsodili na štiri leta zapor, hkrati pa so mu za dve leti prepovedali opravljati funkcijo predsednika poslovnega odbora Agrokomerca.

Alijo Aleševića so obsodili na dve leti zapor, Josipa Grgića na poldrugo leto, Imseta Junuzovića in Muja Viko- vića so obsodili na leto zapor, Ibrahi- mu Ičanoviću so prisodili leto in pol zapor, Muhamedu Aslanagiću 13 mesecev, Nadi Omerdić, Maliku Pozder- cu in Asimu Kajtezoviću pa po šest mesecev zapor. Na pogojne šestmesečne zaporne kazni so obsodili tri udeležence afere, dva pa so oprostili. Vse obtožene so oprostili obtožbe kontrarevolucionarnega delovanja ter kaznivih dejanj, ki naj bi jih, kot je bilo zapisano v obtožnici, storili v poslovanju s tujino.

Markovičeva vlada nekoliko popustila pri zakonu o plačah

BEOGRAD — Markovičeva vlada je morala popustiti pri delu svojega paketa ukrepov: da ne bi tvegala zrušitve celotnega programa, je popravila zakon o plačah v toliko, da bo mogoče pred zamrznitvijo upoštevati tudi del decembrske inflacije. Odbor zvezne skupščine za družbenoekonomske odnose je včeraj po večkratnem glasovanju naposled potrdil popravljen različico vladinega predloga: večina zaposlenih bo novembrsko osnovo lahko povečala za 20 odstotkov, s tem da so omogočeni dodatni popravki za tiste delavce, ki so imeli nižje plače od republiškega poprečja. Glasovanje je uspelo šele po odločnem opozorilu podpredsednika zveznega izvršnega sveta Živka Pregla, da vlada ne more več stati za programom, če bi delegati izsilili večje odstopanje od Markovičevega predloga glede plač.

Največji pritiski, ki so za povrh politično vodeni in koordinirani, prihajajo sicer iz Srbije. Poleg opozilnih stavk ob zasedanju zvezne skupščine, na katerem je Marković predstavil program reforme, se domala vsak dan vrstijo »spontani« protesti delavcev nekaterih večjih tovarn. Tako so v ponedeljek pred zvezno skupščino prikorakali delavci gradbenega podjetja Rađ, ki so zahtevali 100-odstotno povečanje plač, kar so jim tudi ugodili. Za nameček so izposlovali odstop vodstva in prekinitev financiranja nogometnega kluba z njihovim imenom. Odstopilo je tudi vodstvo tovarne hidravličnih naprav v Trsteniku, kjer so delavci prav tako zarobantili zaradi predvidene zamrznitve plač. Srbski samoupravljalci imajo, kot rečeno, ves čas podporo političnih struktur, na čelu s sindikatom, kjer poudarjeno opozarjajo, da Markovičev pogram tepe samo revne, bogati (Slovenija in Hrvaška) bodo pa še bolj bogateli. Podobne izjave je bilo slišati tudi na sestanku 650 delegatov beograjskih podjetij, ki so se odločno izrekli proti zamrznitvi.

Druga fronta pa se Markoviću odpira v Bosni in Hercegovini, kjer igraata sindikat in vodstvo vlogo pomirjevalcev, ki preprečujejo delavce, naj ne stavkajo in razdirajo reformnih ukrepov. Toda stiska, v kateri so se znašli tisoči, je močnejša od političnih argumentov. Včeraj so tako zasedli bosansko skupščino železarji iz Ilijaša, ki zahtevajo višje plače in perspektivo za svoje podjetje, ki se utaplja v izgubah.

Kaže, da pa tudi jugoslovanski ekonomisti, ki so se pred dnevi zbrali na kongresu v Opatiji, niso najbolj navdušeni nad Markovičevimi načeli glede plač. V posebnem sporočilu so vladi svetlovali prejšnji in bolj pravičen nadzor nad plačilnimi kuvertami, ker lahko pavšalno ukrepanje destimulira produktivnost, to pa bi kmalu postavilo na kocko celoten svežen ukrepov. (Z. Š.)

Centralni komite ZK Jugoslavije razpravljaj o pripravah na kongres

LJUBLJANA — V centru Sava v Beogradu se je včeraj pričelo tridnevno zasedanje centralnega komiteja ZKJ, ki mora urediti še zadnja vprašanja pred izrednim partijskim kongresom, napovedanim za 20. januarja. Vendar prihajajo do izraza ostra sporna vprašanja, saj se včeraj niso mogli dogovoriti niti o dnevnem redu. Do spora je namreč prišlo, ker so zlasti Hrvati zahtevali, da morajo jugoslovanski komunisti najprej razčistiti lastne odnose in da je treba kot o prvi točki dnevnega reda razpravljati o mednacionalnih odnosih. Predlog ni prodril in so točko, ki je bila sprva na sedemnajstem mestu, črtali. Tema bo torej ostala za eno od glavnih vročih razprav na izrednem partijskem kongresu.

Na prvem mestu je bila zato formalna podtrditve poročila o delovanju partije med kongresoma. Nato je zvezni tajnik Stefan Korošec obrazložil besedilo deklaracije, ki naj bi bila zaključni dokument kongresa in tudi podlaga za izdelavo novega partijskega programa.

O deklaraciji se v Jugoslaviji govori že nekaj časa. Presenetila je s svojo odprtostjo in še zlasti s tem, da jo je zvezno partijsko predsedstvo odobrilo in vključilo v predkongresno razpravo.

Tajnik Korošec je poudaril, da je treba sprostiti politično energijo, ki jo sedaj omejujejo nacionalistični spori, to pa je mogoče na-

rediti samo na temelju demokratičnega socializma, o katerem mora razpravljati štirinajsti kongres.

Edini način, da se Jugoslavija ohrani in prepreči njen razkroj, je razvoj demokracije, trga, človeških pravic, odprtosti v svet, da bi ustvarili vse to, pa morajo biti komunisti pripravljeni na zaveznitvo s silami demokratične alternative. Brez Kopernikovega preobrata k državljanu, posamezniku, demokraciji, tržišču in najbolj sodobnim omikanim vrednotam je nemogoče ohraniti idejo socializma. Vsem je postalo jasno, da je odzvonilo realosocialističnemu, birokratskemu gospodarstvu, monizmu in kakršni koli obliki narodnostne neenakopravnosti. Osvobodili smo se iluzij o demokratičnosti in učinkovitosti simuliranega političnega pluralizma, slepila o stabilni družbi, v kateri se ne spoštuje človeka in njegove pravice.

Komunisti žele biti še nadalje pomembna in odločilna politična sila, toda to pravico morajo dobiti na demokratičnih tajnih in svobodnih volitvah, ob politični konkurenci. Naš cilj je oblast, toda oblast, ki služi človeku in katere poglavitna naloga je zaščita človekovih pravic, cilj je pravna država pod nadzorom javnosti.

V Evropo se Jugoslavija lahko vključuje samo uradno, prvi korak je pridružitve EFTA, zato pa je treba izpolniti ekonomske in poli-

tične pogoje. Korošec je v poročilu še omenil, da bodo v nekaterih republikah že letos zares demokratične volitve in da so zato deklaraciji dodali seznam prioritarnih političnih potez za uveljavitev merila sposobnosti, na temelju katere je edino mogoče zagotoviti zaupanje državljanov.

Deklaracija je torej izredno napredna in izraža poglavitne zamisli, ki so se uveljavile na slovenskem in hrvaškem kongresu. Tudi zato je pričakovati, da bo o njenih stališčih potekala širša razprava ali vsaj poskus prikazati dosedanje partijske politike že kot pričetek resnične demokratizacije.

V uvodu se je predsednik Pančevski govoril tudi o dogodkih v Romuniji. Omenil je sodelovanje jugoslovanske partijske delegacije na romunskem kongresu, ko so povabili Ceauscesca in njegovo partijo, naj sodelujeta na kongresu ZKJ. Sedaj so povedali, da je jugoslovanska delegacija romunski kongres predčasno zapustila, ker naj bi bil stalinističen. Kasneje, ko je že prišlo do prvih spopadov, pa so vabilo preklicali. Slovenski komunisti so pravočasno odločno protestirali zaradi povabila romunske partije na kongres in niso hoteli imeti nobenih stikov z njo. Takrat so njihova stališča kritizirali, kot pravijo zdaj, pa je Ceausescu večkrat predlagal dvostranski partijski sestanek na vrhu, ki ga predsedstvo CK ZKJ ni sprejelo. (B. S.)

Hrvaški borci za večstrankarstvo

ZAGREB — Zveza borcev Hrvaške podpira ustanavljanje večstrankarskega sistema, saj je to sedanja resničnost, vendar se bo borila z vsemi silami proti tistim, ki v svojih programih in akcijah propagirajo mržnjo med narodi in razbujajo avnojsko Jugoslavijo.

To je bilo rečeno včeraj na sestanku predsedstva republiškega odbora Zveze borcev Hrvaške. Pooblastili so tudi delegacijo borcev v Saboru SR Hrvaške, da glasujejo za predlog novega zakona o družbenih organizacijah in združenjih državljanov.

Intifada bo prerasla v »revolucijo« Izrael napadel libanonske komuniste

TEL AVIV — V svojem 50. komunikeju enotno vodstvo palestinske intifade napoveduje, da bodo okrepli upor, ki bo prerastel v »revolucijo«. Višek naj bi dosegli 1. januarja, ko bodo praznovali 25-letnico ustanovitve Al Fataha, Arafatove organizacije v sklopu PLO. Revolucija pa se bo omejila na hupanje ob 13. uri in na petje palestinske himne ob 17., seveda bodo skušali organizirati še bolj množične protestne manifestacije na vseh zasedenih ozemljih.

Kakšen bo krvni davek take revolucije ni še jasno. Včeraj je pod streli izraelske soldateske izgubil življenje 27-letni Palestinec v vasi Džanija pri Ramalehu. Palestinski aktivisti pa so pri

Hebronu usmrtili nekega domnevnega kolaboracionista, nekega drugega pa ranili.

Za Izraelce pa je bolj zaskrbljujoč podatek, da se intifada širi tudi na ožje izraelsko ozemlje. V Galileji so tako zažgali avtobus s palestinskimi delavci, ki se z zasedenih ozemelj peljejo v Haifo na delo.

Izraelska vojska pa je včeraj vzela na muho oporišča libanonskih komunistov. Najprej so izraelske motorizirane enote prodrele 13 kilometrov globoko v libanonsko ozemlje in uničile oporišče v Nabl Jafiju v dolini reke Bekaa, kasneje pa je izraelsko letalstvo bombardiralo neko drugo oporišče libanonskih komunistov 37 kilometrov južno od Bejruta.

Ob obsodbi litovskega sklepa, da se loči od zvezne partije Sovjetska partija v hudi zagati

MOSKVA — Plenum CK KPSZ ni sprejel nobenega konkretnega sklepa ob odločitvi litovske partije, da se loči od Komunistične partije sovjetske zveze. Omejil se je na sugestijo Mihailu Gorbačovu, naj čimprej odpotuje v Vilnius, in na priporočilo, da plenum v »doglednem času« ponovno razpravlja o tem vprašanju. Vsekakor pa je večina članov centralnega komiteja osvojila ponedeljkovo poročilo Mihaila Gorbačova, v katerem je odločno navedel, da sedanje sovjetsko partijsko in državno vodstvo, ne bo dovolilo razpada zvezne države.

»Svoboda ni anarhična samovolja, s katero se lahko pregazi vse družbene norme,« je poudaril generalni sekretar sovjetske partije in ocenil kot »nezakoniti« sklep litovske partije o ločitvi. Šef sovjetske partije je navedel, da so delegati za litovski kongres prejšnji teden dobili mandat »za perestrojko in ne za odvojitve partije«, niso imeli polnomočja od komunistov v republi-

ki, da KP Litve ločijo od KP Sovjetske zveze. Odločno je kritiziral sedanje litovsko vodstvo, ki je šlo tako daleč, »da pristaja na kompromise in odkrito kocketira z nacionalističnimi in separatističnimi silami«. Mihail Gorbačov je tudi poudaril, da bodo storili vse v obrambi zvezne ureditve in enotnosti in »naj si torej nihče ne dela utvar glede namenov in sposobnosti zveznih organov«. »Mi izhajamo iz predpostavke,« je navedel Gorbačov, »da je avtonomija republiških partij možna in priporočljiva, toda v sklopu zvezne partije, tako kot so posamezne republike suverene v sklopu prenovljene federacije«.

Sovjetski partijski voditelj je nato ponovil svojo grožnjo, da bi lahko zakonsko razpustili separatistične in nacionalistične organizacije. »Ne smemo dovoliti, da bi demokracijo in glasnost iskoristili za ločevanje in ustrahovanje ljudi. Demokracija je treba braniti brez takih špekulacij.« Za Gorbačova

je treba torej določiti meje, preko katerih se ne sme, ker bi v nasprotnem primeru taka dejanja rušila napore o ustanovitvi nove federacije in bi načela napore za uresničitev perestrojke. Sovjetski voditelj je obenem očital litovskemu partijskemu vodstvu, da je ostalo pasivno ob prebujanju nacionalizma in separatizma. Domnevno ne-sposobnost je še podkrepil s trditvami, da je v Litvi 6 tisoč ljudi vrnilo partijske iskaznice.

Gorbačov pa se nedvomno zaveda, da je položaj skrajno nevaren. Litovski komunisti so se odločili za tak korak, ker bi v nasprotnem primeru na prihodnjih volitvah doživeli popoln poraz. Tega pa Gorbačov ni smel priznati, saj bi morebitni pristanek na litovsko »partijsko secesijo« sprožil neustavljivi plaz. Gorbačovu je torej za nekaj časa uspelo le zamrzniti položaj, zapleta pa ni rešil. Sedaj se bo moral soočiti z litovskim ljudstvom, ki ne pristaja na diktate Moskve.

Manifestacija za Romunijo

Tajnik KPI Achille Occhetto se je v Rimu udeležil manifestacije v podporo borbi romunskega ljudstva proti komunističnemu režimu (Telefoto AP)

Letošnjim znatnim podražitvam bo sledil v prihodnjem letu še pravi rafal drugih

RIM — Pitna voda, železnica, zdravila: to so glavne tri postavke, ki so daleč največ prispevale k letošnjim navitjem administrativno določenih oziroma nadzorovanih cen v pahljači osemindvajsetih dobrin in storitev. Stroški za pitno vodo so se v primerjavi z lanskim letom (in deloma tudi zaradi učinkov lanskih podražitev) povečali za 14,449%, železniške tarife so se medtem povišale za 12,78%, cene zdravil pa za 12,45%.

Omenjenih osemindvajset postavk - med katerimi pa ni energetskih proizvodov - se je letos podražilo povprečno za 5,8%, torej za manj, kot je znašala doslej letošnja inflacija (okrog 6,6%). Ti poviški bodo seveda povzročili nove podražitve v letu 1990 in te naj bi po uradnih cenitvah dosegle celokupno 1,55%.

Na dnu lestvice, ki vsebuje rafal poviškov cen blagu in javnim storitvam, so telefonske tarife; te so edine, ki so ostale nespremenjene v primeri z lanskim letom. Blažjo podražitev smo za beležili letos pri avtocestninah (+0,60%) in poštinih tarifah (+0,66%), medtem ko so navili cene polnomastnega mleka za 11,40% in jedilnih testenin za 7,73%, avtobusne in tramvajске vozovnice za 11,11%, muzejske vstopnice za 9,30%, hotelske storitve za 8,67% in tako naprej.

Glede energetskih proizvodov velja, da smo najboljčutnejši povišek zaznamovali pri plinskem olju za ogrevanje (+12,50%) in za motorni pogon (+12,32%).

Omenili smo predvidene podražitve v letu 1990, zdaj pa si jih ogledimo: 1. januarja se bodo povečali stroški za plin (+0,70%) in za poštne pošiljke (približno +4%), obenem pa se bo povzpela televizijska naročnina - s 118.000 na 125.000 lir na leto za barvni televizor in s 94.000 na 120.000 za črno-beli sprejemnik.

Februarja bodo navili avtocestnino (+4%), prav tako februarja pa bo nastopil tudi prvi povišek železniških tarif, ki mu bo sledila do konca leta 1992 še vrsta drugih.

Julija se bodo podražile letalske vozovnice (+4%).

V prihodnjih mesecih se bo moral medministrski odbor za cene (CIP) spopasti z vprašanjem "prikrojitve" (torej podražitve) še telefonskih tarif, zdravil in polic za obvezno avtomobilsko zavarovanje (RCA). Vlada se medtem ubada s problemom, ali bi morda kazalo popolnoma sprostiti nekatere cene in tarife, ki so zdaj uradno določene oziroma nadzorovane; v poštah naj bi prišle predvsem cene sladkorja, mleka in hotelskih storitev. (dg)

Mednarodni denarni sklad odobril 710 milijonov dolarjev posojila Poljski

NEW YORK — Mednarodni denarni sklad (IMF) je sklenil dodeliti 710 milijonov dolarjev posojila Poljski pod pogojem, da bo izvedla temeljite gospodarske reforme, kar je že obljubila. Kredit IMF naj bi zgladil pot še izdatnejši pomoči Poljakom iz zahodnih držav; pravijo, da bo šlo za več milijard dolarjev. Če se bo program pomoči varšavski vladi obnesel, bo lahko postal nekakšen vzorec, po katerem bi takšno pomoč v bodoče nudili tudi drugim vzhodnoevropskim državam, tako Bolgariji, Češkoslovaški, Nemški demokratični republiki in - še zlasti - Romuniji, ki so ubrale pot demokracije oziroma tržnega gospodarjenja. Predsednik poljske vlade Mazowiecki je že naprosil parlament, naj v kratkem odobri gospodarski program, ki je bil izdelan sporazumno z IMF in ki predvideva med drugim ukinitve številnih državnih subvencij podjetjem. Čez čas bo Varšava prejela še kredit 1,67 milijarde dolarjev od Svetovne banke.

Dolar se slabša, marka pa boljša

NEW YORK — Dolar se je spet pocenil. V New Yorku je kotiral 1.274 lir in 1,7040 marke ZRN proti petkovim 1.281,25 lire in 1,7134 marke v Evropi oz. 1.279,50 lire in 1,7070 marke na petkovem fiksingu v New Yorku. V Tokiu je zeleni bankovec padel na 1,6975 marke in 142,37 jena. Povišanje japonske eskontne mere ni bistveno vplivalo na dolar, kar je bilo predvideno, dokazuje pa slabotni trend japonskega denarja.

Marka je seveda še zmerom močna in se bo še naprej krepila zaradi napovedi o gospodarski rasti ZRN spriču dogodkov na evropskem vzhodu.

Iz poizvedovanja družbe Arthur Young Italijanski podjetnik je "žrtev birokracije"

RIM — Kakšne so odlike in kakšne zapreke, ki označujejo priprave na evropsko tržno poenotenje 1993 pri italijanskih malih in srednjih podjetjih? Med odlikami je na prvem mestu trgovska dinamičnost, med zaprekami pa državna birokracija, ki ima naravnost zaskrbljujoče razsežnosti. To izhaja iz poizvedovanja, ki ga je po naročilu Zveze trgovinskih zbornic v Italiji opravila specializirana družba Arthur Young in pri tem stopila v stik z več kot 25.000 italijanskimi pa tudi francoskimi in španskimi manjšimi podjetniki.

Delo francoskih podjetij odlikuje velika skrb za strokovno usposabljanje kadrov, ki mu posvečajo zajetna finančna sredstva, kar sicer izrecno odreja zakon; pač pa dejavnost podjetništva otežuje prestrog davčni režim. Španska podjetja lahko še vedno računajo na nizko ceno delovne sile, z druge strani pa imajo opraviti, čeprav ne v takšni meri kot italijanska, s hudim birokratskim aparatom.

Kam usmeriti naložbe v vidiku leta 1993? Prednost gre trgovskemu sektorju in marketingu (41%), ki mu sledijo strategija (34%), tehnološke inovacije (30%) in upravljanje človeškega znanja oziroma sposobnosti (17%). Veliko pozornjo posvečajo intervjuvani krčenju proizvodnih stroškov, iskanju novih tržišč, kakovostni in tudi količinski bogatitvi prodajnih izdelkov ter diferenciranju konkurence.

Kako pa podjetniki zasledujejo te cilje? Prvenstveno s preustrojitvami in reorganizacijami (32%), spajanjem med tvrdkami (24%) in ustanavljanjem mešanih podjetij za nove trgovske sinergije (20%). Močno je občutena tudi potreba po dimenzijskem prilagajanju podjetij novi stvarnosti, ki jo bo označeval internacionalizacijski proces: 81% italijanskih anketirancev je izjavilo, da so poslovna pogajanja sposobni voditi v angleščini, kar je res zanimivo in v nasprotju z doslej prevladujočim mnenjem, češ da povprečen italijanski podjetnik ne obvlada drugega jezika kakor italijanščino.

Pred povišanjem špediterskih tarif

RIM — V ponedeljek, 1. januarja 1990, se bodo podražile tarife carinskih špediterjev. Povišek bo znašal 8 odstotkov in je bil izračunan na podlagi podatkov statističnega zavoda ISTAT o gibanju cen blaga in storitev v obdobju od začetka avgusta 1988 do konca oktobra 1989. Vest o navitju tarif je sporočilo finančno ministrstvo s kratkim komunikacijem, ki je bil priobčen v Uradnem listu št. 299 z dne 23. decembra.

Italija še utrjuje gospodarske odnose z Bolgarijo in Madžarsko

RIM — Rimski parlament je tik pred prazniki dokončno odobril zakona, ki ščitita in spodbujata italijanske naložbe v Kuvajtu in Madžarski. Istočasno se je senat povoljno izrekel o dveh podobnih zakonskih osnutkih, ki zadevata Bolgarijo in Filipine, ki pa ju mora seveda odobriti še poslanska zbornica. Vsi štirje zakoni predvidevajo vrsto posebnih klavzul, ki omogočajo varnejša vlaganja italijanskega kapitala v inozemstvu, kakor tudi tujih sredstev v Italiji. Za dosledno izvajanje in spoštovanje novih zakonskih predpisov bodo skrbele nalašč za to izoblikovane mešane nadzorne komisije.

Med omenjenimi štirimi državami je najkrepkeje prisoten v Italiji seveda Kuvajt, kar dokazujeta že samo petrolejska veriga Q8 in kar zajeten kuvajtski delež pri glavnici družbe IFIL iz Agnellijeve grupe. Sicer pa bodo zakonski predpisi v prvi vrsti pospešili trgovsko in siceršnje gospodarsko sodelovanje med Italijo in Bolgarijo ter Madžarsko, ki sta po zaslugi Gorbačovove perestrojke že itak skoraj na stečaj odprli vrata svojih tržišč zahodnoevropskim partnerjem.

agrar

S.R.L.

IMPORT - EXPORT
ZASTOPSTVA

TRST

Ul. Valdirivo 19
Tel. (040) 631900, 631846
Telex 460195

alpe-jadran - alpe-jadran - alpe-jadran - alpe-jadran - alpe-jadran

Krščanski demokrati odslej tudi v Kopru

KOPER — Slovenski krščanski demokrati so ustanovili svoj odbor tudi v Kopru - za obalno območje. Na ustanovitvenem sestanku pa je Lojze Petrlje, predsednik Slovenskih krščanskih demokratov predaval o kristjanih po pol stoletja politične abstinence. »Nismo stranka (ker je pojem stranka kompromitirala partija), gibanje tudi ne (deluje premeško), zveza presplošno... Slovenski krščanski demokrati smo ljudje, ki želimo kaj narediti iz krščanskega etosa,« je ob tej priložnosti povedal Lojze Petrlje.

Ustanovili Zvezo enakopravnosti

KOPER — V Kopru so ustanovili območno enoto (podružnico) Zveze za ohranitev enakopravnih občanov. Ustanovitve se je udeležilo kakih 40 ljudi, za predsednika so izvolili pravnika Radmila Jecića iz Ankarana, za sekretarja pa dr. Dušana Petrovića iz Kopra. Njihov namen je, da bi delovali na področju neenakopravnosti vseh vrst, da bi torej branili občane pred krivicami, ki se jim godijo. Med drugim naj bi se vključevali v akcije za pridobivanje in ohranjanje enakopravnosti in svobode vseh narodov in narodnosti, ki so ogroženi z nacionalizmi in provokacijami. Po eni strani želi podružnica delovati v okviru obalne SZDL, po drugi pa že zatrjujejo, da bi na spomladanskih volitvah radi nastopili samostojno (kot politična organizacija), morda tudi v koaliciji, zagotovo pa naj bi bili opozicija. Radmilo Jecić računa, da bi imeli samo na območju Kopra kakih sedem ali osem tisoč članov. Seveda se bodo morali odločiti v okviru katere organizacije bodo delovali, kajti sedanji zakon ne dopušča možnosti, da bi stranka nastopala znotraj druge stranke.

B. Š.

»Naši politični organizaciji ne gre za kakršenkoli revanšizem, ne bo preganjala in zapirala ljudi, ki so bili ali so še krivi, gre nam za resnico, da se popravi krivica, obsodbe nedolžnih, krivično odvzeta lastnina, da popravimo (kolikor se to še da) storjene napake tistim, ki so trpeli zaradi drugačnosti...« Zato se SKD zavzema za normalno spravo, kot enega pogojev za normalno politično dejanje. »Ne sprava kot moralno dejanje, ampak kot proces moralnega očiščenja, v katerem bodo imeli mrtvi pravico do spomina, po krivici obsojeni pravico do rehabilitacije, izseljeni pravico do domovine... Popraviti bi morali zgodovinske učbenike, ki slikajo preveč črno-belo in sploh šolo očistiti ideologije.«

Lojze Petrlje je menil, da je med kristjani še preveč strahu in zadržanosti do političnega delovanja, s tem pa prepuščajo odgovornost za skupno prihodnost drugim... Povedal je, da bo kongres konec januarja sprejel program SKD, da je zdaj v Sloveniji v tej organizaciji nekaj čez tisoč članov in da organizaciji ne gre toliko za množičnost, ampak za dobre člane. Ob ustanovitvi obalnega odbora Slovenskih krščanskih demokratov, ki se ga je udeležilo kakih 40 ljudi, so se v Kopru zavzeli za revitalizacijo slovenske družine, za drugačno ovrednotenje materialnega, za boj proti splavu in za spremembo vrednot - denar usmeriti tudi v druge sfere, ki ne pomenijo samo materialnega pridobivanja...

V razpravi o aktualnih dogodkih v državi je Lojze Petrlje menil: »Avnojske Jugoslavije je konec, ogrožena je materialna osnova Slovenije. Smo za to, da v Jugoslaviji skušamo urediti konfederacijo. Jugoslavija je dvakrat nastala v nenavadnih okoliščinah, narod ni imel nikoli priložnosti sam povedati, kako naj živi. Zdaj je čas za mirno odločitev. Prav tako smo za usmeritev v Evropo. Vendar ne "zdaj", v Evropo moramo premisljeno... Premisljeno moramo vabiti tuj kapital... Bolj varovati okolje. Nismo za dve veliki cesti na Primorskem, ki Sloveniji nikakor ne koristita...«

BORIS ŠULIGOJ

Ustanavljajo družbo ki bo prevzela dediščino Vinakopra

KOPER — Nasledstvo Vinakopra, v katerem se izteka postopek redne likvidacije, naj bi po predlogu kopskega izvršnega sveta prevzela novoustanovljena družba z omejeno odgovornostjo v družbeni lastnini. Ustanoviteljice omenjene družbe so samoupravna interesna skupnost za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe občine Koper, Ljubljanska banka, Splošna banka Koper in kmetijska zadruga Agraria.

Ustanoviteljice naj bi pogodbo o ustanovitvi novega podjetja podpisale že

Reška Jugolinija povečuje promet iz leta v leto

KOPER — Reška Jugolinija iz kopske luke povečuje promet iz leta v leto.

Po novem se bo trem kontejnerskim "expresom" iz Kopra proti vzhodni obali ZDA priključila še ladja "Zagreb express".

Na tej liniji Jugolinija in Luka zagotavljata 12-dnevni servis, iz Kopra v ZDA pa po tej poti potuje letno 17 tisoč kontejnerjev z okrog 50 tisoč tonami blaga.

D. G.

v tem letu, za tako obliko nadaljevanja družbene vinogradniške in vinarske proizvodnje v Slovenski Istri pa so se na kopskem izvršnem svetu dogovorili, potem ko so v kleti Vinakoper uspešno speljali postopek redne likvidacije. Vinakoper v letu dni od uvedbe postopka redne likvidacije namreč uspel odplačati terjatve vsem upnikom, pri katerih se je zadolževal v letih, ko je posloval z izgubo. Z odplačilom, ki je le v manjši meri šlo na račun odprodaje osnovnih sredstev in premoženja kleti, pa so v Vinakopru obdržali tako rekoč neokrnjeno tehnološko celoto, ki omogoča nadaljevanje dejavnosti. Ustanovitev družbe, ki naj bi prevzela upravljanje z »ostankom likvidacijske mase«, pomeni pravočasno zagotovitev nosilca, ki bo nadaljeval z dejavnostjo Vinakopra. Samoupravni sklad za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe občine Koper je kot eden od predlaganih ustanoviteljev nove družbe v bistvu najbolj zainteresiran za nadaljnji razvoj vinogradništva, ki predstavlja najpomembnejšo kmetijsko panogo v občini. Druga ustanoviteljica, Splošna banka Koper, je po eni strani prenesla največje breme likvidacije, hkrati pa je tudi zainteresirana, da preko organov upravljanja zagotovi učinkovite poslovne odločitve novega podjetja. Tretja ustanoviteljica, kmetijska zadruga Agraria, pa naj bi bila vez med številnimi zasebnimi vinogradniki in kletjo.

IZTOK UMER

V panjih več medu kot lani

KOPER — Na obalnem območju je okrog 140 čebelarjev in člani tukajšnjega društva so se minulo soboto zbrali na rednem letnem obnem zboru. Med pomembnejšimi ugotovitvami iz razprave gre poudariti predvsem to, da so čebelarji v tem letu dosegli precejšen napredek pri zdravstvenem varstvu čebel in se temeljito uprli varoz, ki uničuje čebelje panje. Da se bi še naprej uspešno upirali nadlogi, so se tudi letos odločili sočasno ukrepati proti varoz in zato bodo čebelarji 17. in 18. marca v panje vložili letvice prepojene s fluvalinatom. Podobno, sočasno akcijo bodo izpeljali tudi jeseni, datum pa bodo določili naknadno. Da bi bili čimbolj uspešni pri delu, bodo 6. in 27. januarja ter 10. februarja prihodnje leto organizirali v sosedelskem domu KS predavanja o zatiranju čebeljih bolezn, vožnji na pašo in pridobivanju medu. Predavali bodo strokovnjaki iz Ljubljane. Ker so čebelarji dobro varovali okrog 5000 čebeljih družin oziroma panjev, so lani pridelali namesto povprečnih 15 kar okrog 25 kilogramov medu na panj. Na obali, torej okrog 125 ton. Dobro četrtino od tega je bilo najkakovostnejšega akacijevega medu, sicer pa se trenutno cena medu - po besedah predsednika društva Ivana Markočiča, giblje med 300 in 400 tisočaki.

D. G.

TRIESTE CAR AUDIO

TRST - Ul. della Geppa 10/B - Tel. 61026-69358

VABI NA OGLED VSEH NAJNOVEJŠIH PROIZVODOV VISOKE TEHNOLOGIJE PODJETJA

ALPINE

V znamenju svežega in sončnega vremena

Po nakupovalni nedelji je Trst preživel tradicionalno miren božič in sv. Štefan

Po dveh dneh božičnega premora je danes spet delovni dan, vendar nas ob koncu tega kratkega tedna čaka še eno »naporno« praznovanje ob bogato založenih mizah in tokrat povrh še mnogo bolj bučno, kot se spodobi za slovo od starega leta. Tokrat bi moralo biti praznovanje še glasnejše kot običajno, saj se ne bomo poslovlili samo od leta 1989, temveč od celega osmega desetletja. Vstopili bomo torej v zadnje desetletje sedanjega stoletja in torej res na prag leta 2000.

Pa se povrnimo k predbožični nedelji in pogledimo kratko kroniko preteklih prazničnih dni. Kot drugod po državi so tudi v Trstu potekali mirno in v znamenju lepega sončnega vremena, ki se je samo po nekoliko ostrejši temperaturi zraka razlikovalo od spomladanskega. Mnogo Tržčanov je odšlo iz mesta, v največ primerih v smučarska in bližnja, zlasti jugoslovanska obmorska središča, velika večina pa jih je vendarle ostala doma in preživela najlepši praznik v letu v krogu družine, svojcev in prijateljev.

Se prej pa je bilo seveda treba poskrbeti za vse potrebno, še zlasti za nakup priboljškov in daril. V nedeljo, torej na božično viljo, je bilo v mestu ves dan živahno, najbolj seveda na območju velikega priložnostnega območja za pešce, ki je zajelo skoraj vso Terezijansko četrto in Korzo Italija. Če je bila ta iniciativa tržaške občinske uprave v veliko veselje pešcev, pa je, nasprotno, ustvarila nemalo hude krvi pri avtomobilistih, ki so se gnetli po obrobni ulicah in ustvarjali velike prometne zastoje.

Po prvih ocenah so imeli v nedeljo največ dela trgovci z živili, zlasti trgovine z delikatesami, mesnice, pekarnice in slaščičarne, vendar niso zaostajali niti drugi prodajni sektorji, od oblačil, parfumov in kozmetike, kristala in porcelana do bele tehnike in hi-fi naprav. Dobro so šla v promet tudi skromnejša darila, kot so okraske, nogavice, kravate, šali, perilo in srajce, knjige, plošče in glasbene ter video kasete. Proti večeru se je nakupovalna mrzlica poglobila, ljudje so se zbrali po okrašenih domovih in sedli za obložene mize, mestno središče pa so po 20.30 spet odprli za promet, ki pa ga praktično ni bilo več. In žal moramo ob tem zapisati še kritično noto na račun trgovcev, ki so s svojimi prodajalnami »zaprl« tudi večino božičnih okrasov v mestu: pogasili so okrasne luči, ki so mnogo pred prazniki ustvarili v mestu izredno prijetno atmosfero in vabili v trgovine. Ko so večji del svojih poslov opravili, pa so na božič-

ni predvečer pogasili praznično razsvetljavo in tako prikrajšali zanj Tržčane, ki so se po večerji odpravljali k verskim obredom. Le-ti so bili po vseh cerkvah na Tržaškem, prav tako kot v stolnici pri Sv. Justu, kjer je škof Bellomi opolnoči vodil božični obred.

Na božič se je mesto zbudilo v krasnem sončnem dnevu. Verniki so že ob 10. uri spet napolnili stolnico in prisluhnili škofovi homiliji, drugi so se podali na sprehod in iskali redke odprte bare za skodelico kave. Potem pa spet k praznično obloženi mizi za tradicionalno božično kosilo s testenami in nadevanim puranom, s panetonom in manj tradicionalnim eksotičnim sadjem. Nekateri pa so si kosilo omislili v restavracijah, ne samo na Tržaškem, pač pa tudi v (cenejši) Furlaniji in še zlasti v bližnjih krajih onstran meje. O tem pričajo tudi dolge kolone vozil (tudi po dva kilometra), ki so se v ponedeljek zjutraj in dopoldne nabrale za vstop v Jugoslavijo na mejnih prehodih pri Raboju in na Fernetičih.

Prav tako mirno je potekel tudi večerjšnji sv. Štefan, čeprav je burja, ki se je ponoči prebudila s sunki okrog 50

kilometrov na uro, nekoliko ohladila ozračje. Po cerkvah so se dopoldne nadaljevali priložnostni obredi, tržaški potapljači kluba Sub sea pa so v Sacchetti priredili tradicionalno podvodno mašo, ki jo je vodil don Giuseppe Dreossi. Verski obred za sv. Štefana je bil tudi v srbski pravoslavni cerkvi, medtem ko je bil pozno popoldne prvi božični koncert v Mali dvorani Verdija, kjer so nastopili zbor Vecio Montasio, vokalno-instrumentalna skupina Cantare in zbor Peresson.

Praznični kroniki na rob naj dodamo, da so (vsaj za sedaj) potegnili kratko tisti someščani, ki so si vzeli v tem času počitnice, da bi praznike preživeli na snegu oziroma na smučeh. Iz smučarskih centrov v Furlaniji-Juljski krajini in tudi iz bližnjih zimsko športnih središč v Venetu in v Sloveniji namreč poročajo, da snega ni in da je sonce preprečilo smuko tudi na umetnem snegu, ki so ga turistični delavci v prejšnjih dneh skrbno razpršili s topovi. Bolje se vsekakor godi tistim, ki preživljajo zimske počitnice ob morju, kjer se globoko na jugu menda lahko kopajo celo na prostem.

Na Pomorski postaji

Deželna razstava jaslí na ogled do 6. januarja

„Jaslice v svetu umetnosti“ je naslov deželni razstavi v prostorih Pomorske postaje, na kateri sodeluje okrog 120 umetnikov iz dežele Furlanije-Juljske krajine s svojimi slikami, skulpturami, kipi, risbami in drugimi izdelki na temo Božič in jaslice Pomorske postaje.

Organizator te pomembne prireditve je Italijansko združenje prijateljev jaslí, ki je pritegnilo k sodelovanju številne umetnike, med temi tudi nekatere slovenske: Zvesta Apollonia, Bogomilo Doljak, Iva Petkovska, Klavdijo Raza in Borisa Zuljana.

Poleg umetnikov razstavljajo svoje risbe in ročno izdelane jaslice dijaki nižje srednje šole Campi Elisi. Škoda, da niso organizatorji povabili k sodelovanju tudi naše šole, saj so se nekatere od teh že predstavile z izvrnimi jaslíkami in risbami na to temo.

Zaradi velikega števila umetnikov, ki so se udeležili takratne razstave ni posebej za to imenovana žirija podelila posamičnih nagrad, temveč je 31 umetnikom izročila posebna priznanja, med temi Zvestu Apolloni in Klavdiji Raza.

Razstava, ki si jo je vredno ogledati, bo odprta do 6. januarja, in sicer vsak dan, od 16. do 19. ure, ob praznikih od 11. do 18. ure ter poteka pod pokroviteljstvom tržaškega škofa, tržaške pokrajinske in občinske uprave, Avtonomne pristaniške ustanove in ob sodelovanju Tržaške turistične in letovišcarske ustanove.

Vzporedno s to razstavo potekajo v Trstu še naslednje prireditve s podobno vsebino: tretji natečaj „Božič z jaslíkami“, razstava jaslí povezana z razstavo knjig in znamk na temo o jaslíkah v palači Vivante, razstava jaslí, ki so jih izdelali učenci raznih šol v Galeriji Fenice 2, starinske jaslice, postavljene v cerkvi sv. Rite v Ul. Locchi 22 in razstava jaslí v cerkvi Del crocefisso na Corso Puccini v Miljah. (N. L.)

Tradicionalno praznovanje ob koncu leta Fotoreporterski utrinki iz božičnih prireditev

Tudi letošnji božič so poleg verskih obeležile številne kulturne prireditve. Letos jih je mogoče bilo celo več kot običajno tudi zato, ker je božična vigilijska padla na nedeljo, tako da je bilo zaporedje prazničnih in polprazničnih dni daljše. Naš fotoreporter Mario Magajna jih je obiskal kar lepo število, iz prostorskih razlogov pa lahko objavimo samo nekatere izmed njegovih posnetkov.

Zgoraj vidimo godbo na pihala Viktor Parma iz Trebč, ki je v soboto priredila pod taktirko svojega dirigenta Leandra Pegana božični koncert v Prosvetnem domu na Opčinah. Godba, v kateri je zdaj tudi precej mladih, je igrala dokaj dovršeno in s svojimi prazničnimi notami razveselila udeležence. Na drugem mestu so posneti pevci in pevke Mešanega pevskega zbora Primorec-Tabor, ki so v soboto priredili božično koledovanje na Opčinah, v nedeljo pa pri Banih in v Trebčah. Pod vodstvom svojega zborovodje Matjaža Ščeka so po ulicah, trgih in drugod na odprtem peli stare božične pesmi in pesmi, ki so jih nekoč peli koledniki, danes pa jih slišimo bolj poredko. V Trebčah je koledovanju sledila v Ljudskem domu prijetna družabnost, na kateri so se poleg pevcev in pevk zbrali številni vaščani, pa tudi ljudje iz sosednjih krajev.

V nedeljo pa je bila lepa prireditev tudi v Nabrežini. Domače godbeno društvo je v občinski telovadnici imelo svoj tradicionalni koncert ob koncu leta. Prvi del je vodil kapelnik Stanko Mislej, drugi del pa mladi gasbenik Sergio Gratton. Na lepo obiskani nabrežinski prireditvi so letos kot gostje nastopili tudi Fantje izpod Grmade pod vodstvom Iva Kralja. Ob koncu koncerta so se ljudje zadržali v vselem razpoloženju na prigrizku, ki je postal tudi že tradicionalen. Na zadnjem posnetku pa vidimo Otroški pevski zbor Vesela pomlad, ki je pod vodstvom g. Franca Pohajača nastopil predvečernjim na božičnem koncertu v openski cerkvi. Z njim sta nastopila še Mladinski pevski zbor Vesela pomlad in Mešani pevski zbor Sveti Jernej, prof. Matejka Maver pa je prebrala pesniško razmišljanje Zore Tavčar-Rebule o slovenskih jaslicah.

Podobnih prireditev je bilo v teh dneh še veliko. K nekaterim zmed njih se bomo še povrnili v prihodnjih dneh.

ATH ADRIATHERM s.r.l.

DOLINA 445 (Trst)
Tel. (040) 228800 - 228000
Telefax (040) 228053
Telex 461105

**UVOZ - IZVOZ
REEKSPORT**

TOPLOTNA TEHNIKA
REPRO MATERIALI
BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

Delujemo po avtonomnem tržaškem računu in po generalnem računu.

Kvartet Slovenske filharmonije drevi v gledališču Verdi

V mali dvorani občinskega gledališča Giuseppe Verdi bo danes ob 18. uri drugi v ciklusu božičnih koncertov, ki jih prireja pokrajina Trst v sodelovanju s Krožkom za kulturo in umetnost. Na koncertu bo nastopil kvartet Slovenske filharmonije, ki ga sestavljajo Darko Linarič in Romeo Drucker (violin), Aleksander Milošev (viola) in Miloš Mlejnik (violončelo), sodelovala pa bo tudi flautistka Luisa Sello. Na sporedu skladbe Haydna, Mozarta in Brahmsa.

Seja občinskega sveta v Nabrežini

Danes ob 18. uri se bo na županstvu v Nabrežini sestal devinsko-nabrežinski občinski svet. Nadaljeval bo obravnavo, ki jo je zaradi pozne ure prekinil na prejšnji seji, se pravi, razpravljal in glasoval bo o pripombah, ki so jih razni posamezniki, organizacije in ustanove vložile k podrobnostnemu regulacijskemu načrtu za turistični razvoj Sesijskega zaliva.

Priznanje kunčerejcu Dušanu Miliču

Na zadržnem sedežu v Vidmu bo jutri srečanje ob 25-letnici deželne Konzorcija za kokošerejo in kunčerejo. Poleg članov konzorcija se ga bodo udeležili tudi predsednik deželne vlade Biasutti, deželni odbornik za kmetijstvo Benvenuti in druge osebnosti. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja ustanoviteljem in odbornikom konzorcija za uspešno vodenje. Med odborniki je za Vsedržavno zvezo kmetov Italije, oziroma za Kmečko zvezo kot avtonomno organizacijo, tudi znani tržaški kunčerejec Dušan Milič iz Repniča. (jk)

Sinoči odpotovala druga tržaška solidarnostna kolona

Solidarnostna akcija z romunskim ljudstvom ima v Trstu dober odziv

Na sedežu tržaškega Rdečega križa, kjer dejansko koordinirajo vse akcije v pomoč romunskemu ljudstvu, so v dveh dneh zbrali skoraj šestnajst milijonov lir in nekaj ton zdravstvenega materiala, od antibiotikov do krvne plazme. To pomeni, da je marsikateri Tržčan preživel božič v znamenju solidarnosti z romunskim ljudstvom, ki v teh dneh doživlja enega od najbolj dramatičnih trenutkov svoje zgodovine. Prav na božič je namreč prispelo na sedež Rdečega križa največje število Tržčanov. Nekateri so prihajali že v soboto, ko časopisi dejansko še niso objavili poziva Italijansko-romunskega odbora za solidarnost. Prihajali so, kot so nam povedali prostovoljci Rdečega križa, s polnimi torbami daril za svoje drage, zadnji denar pa so namenili žrtvam Ceausescujevih teroristov. Tudi včeraj so v urade tržaškega Rdečega križa neprestano prihajali ljudje, ki so prinašali denar in zdravila. Prav tako obiskani so bili tudi uradi sindikata CISNAL, kjer se je začelo nastajati solidarnostni odbor in kjer zbirajo tudi oblačila. V obeh krajih je vse dni neprestano brnel telefon. Rdeči križ je bil namreč stalno v stiku z ženevskim sedežem te mednarodne organizacije, od koder so prihajala navodila za nadaljnje pošiljke, solidarnostni odbor, katerega je nova romunska revolucionarna vlada že uradno priznala, pa je skušal telefonsko slediti dogajanju v Romuniji.

Prva kolona vozil, ki jo je organiziral tržaški solidarnostni odbor in ki je odpotovala v soboto zvečer, se je vrnila v Trst že včeraj v zgodnjih dopoldanskih urah. Kot poročamo drugje, je udeležencem solidarnostne kolone

kljub velikim težavam le uspelo pripotovati v Timišvar, kjer so zdravila, obleke in hrano izročili tamkajšnji bolnišnici. Sinoči pa je iz Trsta odpotovala še druga kolona, ki so jo sestavljali tovornjak, kombi in več avtomobilov. Tudi to kolono je organiziral solidarnostni odbor, prav tako kot prva pa je bila namenjena v Timišvar. Druga kolona je prevažala blago, ki so ga zbrali po pozivu, objavljenem v nedeljo. Kot so nam dejali člani odbora, jim je v treh dneh uspelo zbrati tri tone in pol zdravil, oblek in hrane.

Ob spontanah solidarnostnih akcijah, kakršna je akcija tržaškega soli-

darnostnega odbora, pa so v teku tudi širše mednarodne pobude, ki so jih sprožile uradne ustanove, v prvi vrsti mednarodni Rdeči križ. Prav včeraj je v zgodnjih jutranjih urah, in sicer okrog 5. ure, potovala skozi Trst kolona petnajstih tovornjakov Rdečega križa. Tržaški prostovoljci so jim organizirali tranzit po Jugoslaviji, tako da so obvestili oblasti sosednje države. Prostovoljci Rdečega križa so že včeraj pripotovali v Budimpešto, kjer so s pomočjo madžarskega Rdečega križa ugotovili, kam je bilo treba najnujnejše poslati zdravila in ostalo pomoč.

Rdeči križ, kot nam je dejal tržaški prostovoljni zdravnik Fabrizio Monti, je dejansko imel več težav od solidarnostnih odborov, da organizira pomoč, saj k sreči že več desetletij ni bilo v Evropi državljanskih vojn, tako da so bili na tak primer pravzaprav nepripravljeni. Rdeči križ pa je poleg tega politično nevtralna organizacija, ki mora nuditi pomoč vsem ranjenecem. Kljub temu pa mora seveda paziti, da se njenih pošilk ne polastijo Ceausescove enote, ki so v zadnjih dneh skušale na vsak način zatreti čedalje močnejšo revolucionarno fronto (kaže, da so celo zastrupljale pitno vodo).

Nabirka denarja, zdravil in oblačil se v Trstu seveda nadaljuje. Na Rdečem križu (Trg Sansovino, tel. 308850, od 9. do 20. ure) zbirajo denar in zdravila, na sedežu solidarnostnega odbora (Ul. Crispi 5, tel. 768692) pa tudi hrano in oblačila. (B. G.)

Na sliki (foto Magajna) pred sedežem Rdečega križa na Trgu Sansovino natovarjajo tovornjak z zdravili za romunsko ljudstvo.

Udeleženci tržaške odprave tarča agentov Securitate

Udeleženci prve tržaške solidarnostne odprave v Timišvar, ki so odpotovali v soboto zvečer in so se vrnili včeraj, so sami okusili na svoji koži surovost agentov romunske tajne policije Securitate in izkusili dramatičnost državljanske vojne. Le za las so ušli agentom tajne policije Securitate, ki so v zadnjih dneh skušali preprečiti, da bi romunski narod prejel pomoč iz tujine, in sabotirali številne nujne storitve.

Že na poti v Timišvar je tržaška solidarnostna kolona naletela na številne cestne zapore, v Timišvarju, kjer so bili še včeraj zelo hudi spopadi med državljani in Ceausescovimi pristaši, pa so bili udeleženci odprave tarča napadov tajnih agentov.

Medtem ko so iz tovornjaka in avtomobilov razlagali zdravila in drugo blago, ki so ga namenili tamkajšnji bolnišnici, jih je namreč napadla skupina agentov. Le-ti so naše someščane zaprli v skladišče bolnišnice, iz katerega jim je uspelo zbežati šele, ko so se agenti zaradi spopadov morali umakniti. Kljub temu pa je agentom Securitate uspelo odnesti dober del blaga, ki so ga prispevali prebivalci Trsta. Poleg tega pa so celo podtaknili ogenj v skladiščih in na ta način uničili skoraj vsa razpoložljiva sredstva za prvo pomoč. Kljub temu pa je sinoči odpotovala druga odprava, ki jo sestavljajo seveda drugi člani solidarnostnega odbora.

Včeraj se je v Boljuncu zbralo ogromno ljudi

Štefanovo v znamenju lučanja in prijetno izvedene veselice

Med sunki mrzle burje so včeraj popoldne v Boljuncu obhajali tradicionalno lučanje. Navada, ki je že od vsega začetka vezana na praznični dan sv. Štefana, je tudi letos privabila na glavni vaški trg številne gledalce. Po prvih minutah običajnega lučanja z jabolkami se je med boljunkskimi dekletki vnelo pravo obmetavanje, pri »bitki« pa so sodelovali vsi mlajši, tako da so se morali mnogi iz »varnostnih razlogov« umakniti!

V starih časih je boljunsko lučanje na dan sv. Štefana imelo čisto drugen pomen. Po popoldanskem blagoslovu so se na Gorici, vaškem trgu, zbrala mlada, se neporočena vaška dekleta. Na drugem koncu trga pa so stali za zakon godni vaški fantje. Ob glasnem zvonjenju so dekleta začela metati jabolka proti fantomtom. Rekli so, da je vsaka lučala v tistega, ki ji je bil med vsemi najbolj všeč. Na ta zelo nenavaden način so vaška dekleta nekaj izpovedovala svojo ljubezen.

Že dolgo let je boljunsko lučanje na štefanovo vezano še na drugo tradicijo. Navada narekuje namreč vsem vaščanom in gostom, da se pozno popoldne zberejo v gledališču. Nekoč je bila to t.i. »šala«. In v tiste davne čase, ko so bile šagre in zimski vaški plesi najboljše priložnosti za medsebojno spoznavanje, je bila postavljena tudi včerajšnja prireditel. Zamisel in režija sta delo Tatjane Turco, ob njej so nastopali člani dramskega oddeska KD France Prešeren iz Boljunca, Veseli godci in tamburaški orkester, kot izreden gost pa se je v drugem delu predstavila odlična MIX Orchestra.

Vezna nit predstave je bil spomin na nekdanje lepe, dobre čase. V prvem delu je na odru zaživel stara

šagra. V posebnih točkah so se preštevili vilnemu občinstvu gledališča France Prešeren v Boljuncu predstavili vaška komika Vanek in Drežček (Stane Žerjal in Dorči Maver) ter venderigli Vanka in Tonca (Tatjana Turco in Ingrid Žerjal).

Res učinkovit in nadvse prijeten je bil še posebej drugi del boljunskega štefanovanja. Z MIX Orchestra so zaživela leta priljubljenih festivalov slovenske tržaške popevke. Ob zvokih orkestra, ki ga pod vodstvom Marina Besednjaka sestavljajo Tullio Možina, Mauro Cheber, Miro Fontanot, Giancarlo in Pavel Foraus, Alex Turk, Henrik Žerjal, Stefano Muscovi in Mauro Marcolin, so Marta Fabris, Mario Simić in Tullio Možina zapeli znane melodije. Prijeten »skok« v sodobnost je bila lambada v izvedbi mladih članov plesne šole KD F. Prešeren. Letošnja veselica na štefanovo je bila torej res posrečena tako v zamisli kot v izvedbi. (dam)

Na sliki (foto Magajna) prizor z letošnjega lučanja.

26. 12. 1988 26. 12. 1989

Ob prvi obletnici smrti našega draga

Zdravka Kanteja

se ga z ljubeznijo spominjajo žena Marta, sin Dario in hči Sonja z družinama

Prosek, 27. decembra 1989

27. 12. 1988 27. 12. 1989

Tamara

Si vedno v naših srcih. Mama, tata in brat Andrej

Opčine, 27. decembra 1989

Ob 4. obletnici smrti draga

Renata Gombača

se ga spominjata

mama in brat

Lonjer, 27. decembra 1989

26. 12. 1986 26. 12. 1989

Matej

Si vedno z nami.

Družina Venier

Trst, 27. decembra 1989

Brezigar (SSk) zahteva slovenske tečaje za naravoslovne vodiče

Deželni svetovalec SSK Bojan Brezigar je pred dnevi naslovil svetovalsko vprašanje na deželni odbor, da bi protestiral proti zadržanju deželnega ravnateljstva za trgovino in turizem, ki Slovenskemu deželnemu zavodu za poklicno izobraževanje ni izdal dovoljenja, da bi priredil tečaj za naravoslovne vodiče, češ da bi zaključni izpiti takšnega tečaja morali biti v italijanskem jeziku.

Brezigar v svojem svetovalskem vprašanju ugotavlja, da sedanja šolska ureitev izrecno predvideva za vse šole, vključno tiste za poklicno izobraževanje, da opravljajo izpite v svojem učnem jeziku. Poleg tega ugotavlja, da je pristojni deželni odbornik na neko njegovo prejšnje svetovalsko vprašanje odgovoril, da deželno ravnateljstvo za trgovino in turizem ni imenovalo strokovnjakov slovenskega jezika v izpitno komisijo, ker naj bi ne bilo nobenega slovenskega kandidata.

Izhajajoč iz teh ugotovitev naposled deželni svetovalec SSK vprašuje deželni odbor, kaj namerava ukreniti, da bi slovenskim interesentom zagotovili možnost, da bi obiskovali tečaje za naravoslovne vodiče v slovenščini in v slovenščini tudi opravljali zaključne izpite.

Na tak način, zaključuje Brezigar, bi odpravili še eno diskriminacijo proti prebivalstvu slovenske narodnosti Furlanije-Juljske krajine.

CGIL opozarja na diskriminacije dijakov, ki ne obiskujejo verouka

Pokrajinsko vodstvo sindikata CGIL in šolski sindikat CGIL sta izrazila zaskrbljenost zaradi diskriminacij, ki naj bi jih bili deležni dijaki, ki ne obiskujejo verouka, in to tudi po znani razsodbi ustavnega sodišča. Tako piše CGIL v tiskovnem sporočilu, v katerem se kritično obregne ob okoliščine, s katero je Pokrajinski šolski urad prepovedal odhod iz šole dijakom, ki ne obiskujejo verouka in niti alternativnih predmetov. Po mnenju sindikata gre za hudo omejevanje osebnih svoboščin, ki jih jamči ustava.

Da bi odgovoril na potrebo po »pravni gotovosti«, ki jo občutijo mnogi dijaki, družine in šolniki, je sindikat CGIL organiziral pravno posvetovalnico, in sicer na svojem sedežu v Ul. Pondares 8, tel. 750431. Zainteresirani se lahko obrnejo nanjo vsako sredo po 16. uri.

Preklic napovedane protestne demonstracije na Trgu Unità

Tržaški sindikat javnih uslužbencev CISL je preklical za jutri napovedano demonstracijo proti prepovedi parkiranja ob robovih Trga Unità. Kot smo že poročali, so nameravali uslužbenci Občine Trst, prefektore, Tržaškega Lloydja in drugih ustanov s svojimi vozili zasedati omenjeni trg in tako protestirati proti sklepu občinske uprave o odpravi parkirišč pred prefekturo in Lloydovo palačo.

Preklic jutrišnje protestne akcije je narekoval sklep občinske uprave, da ne bo izvedla napovedane prepovedi parkiranja, kar po mnenju sindikata sicer ne rešuje vseh problemov uslužbencev in meščanov sploh, vendar pa odpira pot za razpravo in za sporazumno reševanje problemov parkiranja, ki zadevajo vse prebivalstvo.

pismo uredništvu

O komemoraciji na Opčinah

Uredništvu Primorskega dnevnika!

Prejšnjo nedeljo, 17. decembra, kot vsako leto, je na Opčinah bila proslava Pinka Tomažiča in njegovih tovarišev, ki so jih fašisti ustrelili leta 1941.

ANPPA žalostno ugotavlja, da Primorski dnevnik, čeprav je bil o tem obveščen, ni smatral potrebno obvestiti bralce o tej manifestaciji, kar je zmanjšalo udeležbo na tej počastitvi padlih.

Primorski dnevnik, ki se je rodil kot Partizanski dnevnik, ne more in ne sme ignorirati veselih ali žalostnih obletnic Odporneškega gibanja in Osvobodilne vojne proti nacifazizmu.

Uredništvo dnevnika, ki ga danes sestavljajo člani nove generacije, mora vedno držati v evidenci aktualnost antiteze fašizem-antifašizem in nujno mora, še zlasti dandanes, imeti žive in visoke vrednote, ki so veljale v protifašističnem boju in v osvobodilni vojni.

ANPPA meni, da tak duh preveva bralce Primorskega.

S spoštovanjem
za Vodični odbor
tajnik
(nečitljiv podpis)

Najprej nekaj ugotovitev. Obvestilo o proslavi smo v redakcijo dobili v torek, 12. decembra. Vest smo, v okvirju, objavili na tržaški kroniki že takoj, v sredo, 13. decembra. Morda je naša pomanjkljivost bila v tem, da nismo vabila ponavljali vsak dan ali da nismo vesti še enkrat objavili v našem dnevniku? Sicer je navada, da za vsa podobna obvestila skrbijo oglasna služba, takrat ko prireditelji čuti potrebo, da se nanjo obrne. O sami proslavi smo poročali v torek, 19. decembra. Ne smemo pozabiti, da smo v tistih dneh, pred in po 17. decembru, imeli veliko opravka z občnim zborom naše krovne organizacije.

Najbrž pa "krivda", če sploh gre za "krivdo", ni samo pri nas. Najbrž nekateri Primorskega dnevnika ne berejo ali jih drugi ne seznanjajo pravilno z njegovo vsebino. To bo najbrž tudi res, ko preberemo v italijanski napísano pismo ANPPA, ki smo ga zgoraj prevedli.

Po naših društvih družabni večeri ob zaključku leta

Postala je že tradicija, da nekatera naša kulturna društva, posebno ona, ki gojijo zborovsko petje, prirejajo ob koncu leta družabne večere. Tako je bil prejšnji teden v KD Venturini pri Domju prav prirčen kulturni večer, na katerem so nastopili kar trije domači pevski zbori, in sicer otroški (na sliki - foto Magajna), mladinski in moški zbor. Prva dva vodi Suzana Žerjal, tretjega pa Ivan Tavčar. Na večeru so zapeli več slovenskih in italijanskih pesmi, nakar je vodstvo društva poklonilo vsem nastopajočim darila, podpredsednik društva Mitja Vekjet pa je vsem zaželel vesele praznike. Do pozne noči je nato sledila živahna družabnost.

Podoben prijeten večer je bil tudi v gostilni Pri studentu v Dolini, kjer je tamkajšnji moški zbor KD Valentin Vodnik namesto običajne vaje priredil družabnost za pevce in njihove družine. Predsednik zbora Marino Kermec je vsem zaželel obilo zdravja, sreče in uspehov v letu 1990 ter poklonil darilo požrtvovalnemu pevovodji Bogdanu Kralju. Člani zbora so nato zapeli nekaj lepih pesmi, predvajali pa so tudi film o zborovem gostovanju v Nemčiji.

(Foto Magajna)

Natečaj Občine Dolina

Uprava občine Dolina je razpisala javni natečaj za naslove in izpite za eno mesto konceptnega uradnika v knjigovodstvu-ekonomatu (VI. funkcionalna kvalifikacija - upravno in knjigovodsko področje). Rok za predložitev prošnje zapade dne 16. 1. 1990, ob 12. uri. Zanimati si lahko ogledajo razpis natečaja na občinski oglasni deski in dobijo vse informacije v tajništvu na županstvu v Dolini.

Šolarji iz Bazovice obiskali torklo

Učenci osnovne šole Primož Trubar smo pred kratkim obiskali oljarno pri Domju. O njenem delovanju in o kratki zgodovini torkel v naših krajih nam je spregovoril predsednik Kmečke zadruge Boris Mihalič. Povedal nam je, da je zanimanje za gojenje oljk v zadnjih časih precejšnje in prav zato so se leta 1981 odločili, da odprejo novo oljarno. V starih časih, kjer je uspevala oljka, so po vaseh imeli manjše torkle, kjer so stiskali oljke in pridobivali olje. Teh torkel danes ni več in ponekod so samo še razstavljen.

Gospod Mihalič nam je na kratko tudi povedal, kako pridelujejo olje v njihovi oljarni. Čeprav uporabljajo sodobne stroje, se pri čiščenju olja ne poslužujejo kemičnih sredstev: uporabljajo samo čisto mlačno vodo. Olje, ki v zaključni fazi priteka v kad, je lepe zelene žive barve. Mi otroci smo ga tudi pokusili in ugotovili, da je zares okusno!

Učenci o. š. Primož Trubar

razne prireditve

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu, Združenje aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem vabijo na TRADICIONALNO NOVOLETO DRUŽABNOST, ki bo v petek, 29. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4. Nastopali bodo: ZPZ Ivan Grbec iz Škedenja pod vodstvom Bože Hrvatič, Vanka in Tonca ter Neva Kranjec s svojo harmoniko. Vstop samo z vabili, ki so na razpolago na sedežu organizacij.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MARIJ ČUK

Lepo je v naši domovini biti

Danes, 27. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na PROSEKU

Jutri, 28. t. m., ob 20.30 v dvorani »A. Sirk« v KRIŽU

gledališča

ROSSETTI
Danes, 27. decembra, ob 21. uri bo v gledališču Rossetti XI. FESTIVAL TRŽAŠKE POPEVKE. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT - Pasaža Protti.

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

V sredo, 3. januarja 1990, ob 20. uri (red F) bo na sporedu baletna predstava R. Scedrina IL CAVALLINO GOBBO. Vstopnice so na razpolago od 2. januarja dalje pri blagajni gledališča.

V ponedeljek, 8. januarja, ob 20. uri posebna baletna predstava SCHIZZI IS-TRIARI, ki ga predstavlja gledališče I. Zajc z Reke. Vstopnice so na razpolago od 3. januarja dalje pri blagajni gledališča.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 27. decembra 1989
JANEZ

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.27 - Dolžina dneva 8.42 - Luna vzide ob 7.31 in zatone ob 15.31.

Jutri, ČETRTEK, 28. decembra 1989
ŽITIGOJ

PLIMOVANJE DANES: ob 2.25 najnižja -3 cm, ob 8.09 najvišja 47 cm, ob 15.22 najnižja -64 cm, ob 22.14 najvišja 28 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,3 stopinje, zračni tlak 1020,1 mb rahlo narašča, veter 22 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja, s sunki do 56 km na uro, vlaga 46-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 10,5 stopinje.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od srede, 27.,

dne sobote, 30. decembra 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan nona DORA. Vse najboljše ji vošči Marko.

Iz sončne in vroče Avstralije pošilja Danica Petrič iz Sydneya čestitke svojim sorodnikom KARLU PETRIČU z družino s Planine nad Ajdovščino, MINKI MARC z družino iz Slapa, sestrama ELKI PRIMOSI in JUSTI z družinama, teti ANGELI PETRIČ iz Trsta, družini VINKA in ADRIJANE KOBAL iz Ajdovščine in g. MIHELANGELI MARAŽ iz Gorice.

Vedno vam na razpolago

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drev. XX. septembra 16
Telefon 767914

VELIKA IZBIRA: krzen, jop, našitkov
Izredna kakovost

Modni kroj po ugodnih cenah

Člani fotokrožka Trst 80

se bodo jutri, 28. t. m., ob 20. uri poslovlili od starega leta s

PREDVAJANJEM RAZNIH DIAPOZITIVOV

v dvorani KD Rovte-Kolonkovec
v Ul. Monte Sernio 27.

Vabljeni!

mali oglasi

PRODAM fiat 500 v odličnem stanju. Tel. 229495.

PRODAM audi 80, mod. GLE, letnik 1980. Tel. 229234.

UGODNO prodam dve kozi in seno. Zanimati naj tel. na št. 226413 v popoldanskih in večernih urah.

PRODAMO hišo potrebno obnovitve ob glavni cesti v Sovodnjah. Tel. (0481) 530295 ob uradnih urah.

NEPOSREDNO prodam skladišni prostor, 80 kv. m, z notranjo ogrevano pisarno. Tel. 393624.

PRODAM fiat uno turbo v dobrem stanju, prvi semester '86, prevoženih 53.000 km. Tel. ob uri obedov na št. 826257.

LJUBITELJU živali podarim mlado mucko. Tel. 213856.

ČE ŽELIŠ urediti vrt po tvoji želji, ti nudimo vsakovrstno pomoč tudi s primernimi stroji, nudimo tudi semena za travnike, gredice in nasade vseh vrst rož in dreves, urejamo tudi ograje ter nudimo montiranje toplih gred vseh vrst po ugodnih cenah. Tel. (0481) 884161 v večernih urah.

IŠČEMO gospo srednjih let za stalno oskrbo starejše gospe. Tel. 212436.

DAJEM v najem vinograd. Tel. 231859.

Odbor SPDT čestita svojemu tajniku

ERVINU GOMBAČU

ob prejemu priznanja ZSSDI.

prispevki

Ob rojstvu male Maddalene daruje družina Brišček 200.000 lir za SKD Barkovlje.

Klub alkoholikov na zdravljenju z občine Dolina daruje 40.000 lir za KD Fran Venturini.

Nada Abram daruje 10.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na pok. Ladija Kocjančiča daruje Danilo Lovriha 15.000 lir za moški pevski zbor Valentin Vodnik in 15.000 lir za pihalni orkester Breg.

V spomin na pok. Ladija Kocjančiča daruje N.N. 20.000 lir za pihalni orkester Breg.

SKD Barkovlje prispeva 150.000 lir za obnovo bolnice Franje.

Namesto cvetja na grob Pepija Kocmana in Lojzke Pipan darujeta Ludvig in Anita 50.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na Josipino Štoka darujejo Gička in Mario 15.000 lir ter Luciana in Slavko 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Josipino Štoka daruje Lojzka Guštin 10.000 lir za ŽPZ Prosek Kontovel.

V počastitev spomina dragega bratranca Mirkota darujejo sestrične Fani Benedičičeva s Selmo-Marijo Benedičičevo Rožman (Ljubljana) ter bratranca Mile in Miran Benedičič (Beograd) 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Marije Dorbez vd. Kosovel darujeta Angelo in Stefania Pieri 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na dragega strica Valerija Bordona daruje Stojan Petaros (Boršt 89) 20.000 lir za TFS Stu ledi.

Namesto cvetja na grob pok. Netke Žerjal vd. Štrajn daruje družina Petaros (Boršt 89) 15.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Namesto novoletnih voščil daruje družina Petaros (Boršt 89) 15.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V počastitev spomina svaka Valerija Bordona darujeta Mario in Marija Petaros 15.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

V spomin na Netko Žerjal in v spomin na drage starše daruje Vesna Zahar-Tul 20.000 lir za obnovo bolnice Franje.

Namesto cvetja na grob Ladija Kocjančiča daruje Darjo Lovriha 30.000 lir za MPZ V. Vodnik.

V spomin na brata Francka daruje Gojmir Demšar 50.000 lir za DPZ Glasbene matice.

V spomin na Marijo Petaros vd. Žagar darujeta družini Čač - Ražem 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Danila Benčina daruje Neva Ferjančič 20.000 lir za obnovo bolnice Franje.

V počastitev spomina Ane Zerial vd. Strain daruje Kristina Žerjal 50.000 lir za cerkveni zbor v Borštu.

V počastitev spomina Ane Zerial vd. Strain darujeta Aldo in Angel z družino 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlih v NOB v Borštu in 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Ane Zerial vd. Strain daruje Zorko Petaros z družino 20.000 lir za PD Slovenec iz Boršta.

Namesto cvetja na grob Ane Dorbez vd. Kosovel darujeta Marica in Silvano Rebulu 30.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na prof. Josipa Tavčarja darujejo maturantje 1984/85 180.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Ob 2. obletnici smrti moža in očeta Mirka darujeta Milka in Neda 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na dragega brata Iva Tenceja daruje sestra Ljuba z možem Frankom 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Franco Širca z družino daruje 300.000 lir za MPZ Fantje izpod Gmrade.

Namesto cvetja na grob Ladija Kocjančiča darujeta Ilde in Bogdan 20.000 lir MPZ V. Vodnik.

V spomin na Josipino Štoka - Pertot daruje Marica Daneu 15.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Ivana Veršo (Juka) darujeta Vlasta in Andrej Nabergoj 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob božičnih in novoletnih praznikih darujejo otroci in učiteljice OŠ M. Gregorič Stepančič 102.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

Ob priliki božičnih praznikov daruje dr. Drago Štoka 30.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

Ob začetku nove sezone daruje KD Vigred - Šempolaj 250.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

V spomin na hčerko Tamaro daruje družina Petaros 100.000 lir za Slovensko zamejsko skavtsko organizacijo in 100.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na prof. Josipa Tavčarja darujejo Marinka, Silva, Ana in Jole 200.000 lir za Sklad Josipa Tavčarja.

primorski dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA

LETO

1990

Vsi prednaročniki prejmejo v dar knjigo IZ MORJA V PONEV Marjuče Offizie

Celoletna 192.000 lir
Mesečna 20.000 lir

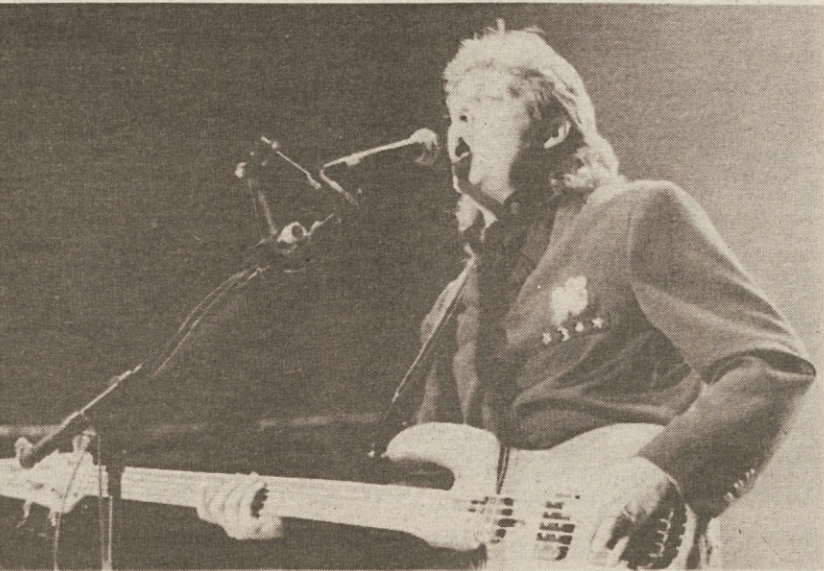
□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 192.000 + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1990. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 240.000 + 500 lir kolka.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno male oglase in čestitke.

□ Naročnino lahko poravnate:
— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZIT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen primerek in ime ter naslov naročnika.

Bivši Beatle avtor zahtevne simfonije

Bivši Beatle Paul McCartney (na sliki) je verjetno najslavnejši med rock zvezdniki osemdesetih let. Priznati mu je treba, da je odličen glasbenik, kar je v zadnjih tridesetih letih že večkrat dokazal, istočasno pa skrbi tudi za to, da se njegovo ime redno pojavlja na straneh časopisov. Ob tem se nam ponuja nekaj zanimivih podatkov: Beatles so se prvič pojavili v Liverpoolu prav leta 1959, čeprav jih je širše občinstvo spoznalo šele leta 1962, deset let kasneje, torej leta 1969 pa so prenehali nastopati skupaj zaradi ostrih sporov, ki so nastali med McCartneyem in Johnom Lennonom.

Po tolikih uspehih je sedaj že 47-letni McCartney napovedal, da se bo lotil tudi resne glasbe: namerava namreč napisati pravo pravcato simfonijo za orkester in zbor, ki jo bodo prvič izvajali leta 1991 ob 150. obletnici ustanovitve Royal Liverpool Philharmonic Orchestra. Pri izvedbi bo sodeloval tudi zbor liverpoolske stolnice. Za McCartneya bo predstavljal ta dogodek neobičajno zadoščenje. Ko je bil še deček, si je James Paul McCartney silno želel peti v tem zboru. Uspelo mu je, da so ga sprejeli na avdicijo, ni mu pa uspelo, da bi postal član zbora.

Zamisel za simfonijo se je rodila Carlu Davisu, dirigentu, ki se je rodil v Ameriki, a pogosto sodeluje z liverpoolskim filharmoničnim orkestrom. Ko je pred kratkim spoznal McCartneya, mu je predlagal, da bi sodelovala pri neki skladbi. Bivšega Beatla, ki nima doslej nobene izkušnje na področju klasične glasbe, čeprav je avtor mnogih uspešnic, je predlog navdušil. Za skladbo je doslej izdelal samo skromni osnutek, v mislih pa ima simfonijo za simfonični orkester in že omenjeni zbor, kar ga v resnici razburja, kot je sam priznal v intervjuju za angleško BBC. Navdušuje ga tudi sodelovanje s Carlom Davisom, pri katerem občasno predvsem neobičajno energijo.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Ukrotimo tirana, ki nam meri čas!

Ne samo, da je čas moškega spola, v današnji družbi je čas pravi tiran, ki pa se znaša predvsem nad ženskami. To je ena izmed ugotovitev članic Komunistične partije Italije, ki so pred dnevi predstavile zakonski osnutek, s katerim želijo korenito spremeniti »upravljanje časa« v svetu proizvodnje in v družbi nasploh.

»Spremenimo družbo, ki ji vlada moški čas podjetništva« - pod tem geslom so italijanske komunistke sprožile akcijo, ki bo prišla do izraza predvsem marca prihodnjega leta, ko bodo začele pobirati podpise v podporo svojega osnutka. Tekst bodo namreč natisnile v približno 500 tisoč izvodih in jih razposlale vedoč da jih zakonski osnutek, o katerem naj parlament razpravlja na »ljudsko željo«, potrebuje najmanj 300 tisoč.

Do takrat bodo seveda članice KPI o predlogu, ki hote in zavestno vzbuja polemike, razpravljale na različnih nivojih. Osnutek namreč postavlja nekatere zahteve, o katerih je veliko žensk doslej samo »naglas razmišljalo« in jih ni pretvorilo v jasno formulirane postavke v svesti si, da bi sprožile val konfliktov. Vendar drugačna uporaba časa nikakor ne zadeva samo žensk, dasi so one do tega vprašanja še najbolj občutljive.

Tega se pobudnice zakonskega osnutka dobro zavedajo, saj je na predstavitveni tiskovni konferenci Livia Turco, ki je pri vsedržavnem vodstvu odgovorna za žensko problematiko, izjavila: »Organizacija časa v naši družbi ni ne naravna ne nevtralna. Tisti, ki vlada je čas dela, se pravi moški čas. To hočemo spremeniti.«

Osnutek se deli v tri poglavja in ga sestavlja 26 členov. V posameznih poglavjih so pobudnice zakonskega osnutka vprašanje »organizacije časa« načele iz različnih vidikov: prvo poglavje obravnava čas v življenjski dobi vsakega posameznika, drugo je namenjeno organizaciji časa v svetu produkcije in tretje je posvečeno »času v mestu« oziroma ureditvi javnih servisov v mestu.

Na sliki (iz našega fotografskega arhiva) skupina tržaških žensk na prireditvi sodelovanje v raznih skrbstvenih službah ali v otroških jaslih.

Vodilo drugega poglavja je znižanje tedenskega delovnika na 35 ur. Ob tem so komunistke postavile tri glavne predloge, ki pa ne bi smeli okrniti vloge sindikalnih organizacij. Po mnenju članic KPI bi morali prepovedati obvezno opravljanje nadurnega dela, dopustiti nočno delo samo v primerih, ko omogoča delovanje neobhodno potrebnih služb, ter uvesti »težko uro«, ki naj bi označevala posebej naporno delo, kar bi morali upoštevati tako, da bi skrajšali predvideni delovnik.

In končno tretje poglavje, ki ureja ritem mesta. S svojim osnutkom želijo pobudnice dati Občini večjo »oblast«, ki bi jo morala ta javna uprava uporabiti tako, da bi bolje uredila vse tiste dejavnosti (urnike trgovin, šol, vrtec ipd.), ki trenutno izredno grenijo ženski vsakdan razpet med delovnimi in družinskimi obveznostmi.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Santa Barbara
Dnevnik
10.30 Variete: Ci vediamo
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Piacere RAI 1
13.30 Dnevnik
14.00 Rubrika: Fantastico Bis
14.10 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet - Velikonočni otok
15.00 Odprta šola: Tretji svet
15.30 Oddaja o kulturi: Novecento - It. literatura od leta 1945 do danes
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Kratke vesti
18.05 Nan.: Padri in prestito, 18.45 Santa Barbara
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Film: Doppio scambio (kom., ZDA 1987, r. David Greewalt, i. George Newbern)
22.10 Dnevnik in filmi
22.30 Šport v sredo: boks, Limalola-De Santis (IP v peresni kategoriji)
23.30 Rubrika: Effetto notte
24.00 Nočni dnevnik
0.10 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2
7.00 Otroški variete: Pata-trac, nato risanke
8.30 Nanizanka: Capitol
9.30 Mednarodna panorama: Lepote Zemlje (7. del)
10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Dnevnik - gospodarstvo
14.00 Nadaljevanje: Quando si ama
14.45 TV igra: L'amore è una cosa meravigliosa
15.50 Nanizanka: Simpatiche canaglie
16.15 Pravljice pred ognjiščem
16.35 TV igra: (Non) Entrate in questa casa
17.00 Kratke vesti
17.05 Videocomic
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.35 Nanizanka: Miami Vice
19.30 Rubrika: Rosso di sera
19.45 Dnevnik in športne vesti
20.30 Aktualnosti: La notte della Repubblica (3. del)
22.55 Dnevnik, vreme in horoskop
23.15 Film: Corri uomo corri (pust., It. 1968, r. Sergio Sollima, i. Tomas Milian, Donald O'Brien)

RAI 3
12.00 Dok. oddaja: Meridiana - Tavolozza italiana, Clovek in okolje
14.00 Deželne vesti
14.30 Razgovor o dveh največjih sistemih na svetu in Izbrane rime Francesca Petrarce
15.30 Hokej na ledu
16.30 Black and Blue
17.00 BlobCartoon
17.15 Nanizanki: I mostri
17.45 Vita da strega
18.10 Dok. oddaja: Geo
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Dnevnik, vreme, deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Variete: Blob - Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Film: Forza 10 da Navarone (vojni, VB 1978, r. Guy Hamilton, i. Harrison Ford, Edward Fox), vmes (21.30) Dnevnik
22.40 Film: Viaggio allucinante (fant., ZDA 1966, r. Richard Fleischer, i. Stephen Boyd, Raquel Welch)
0.20 Dnevnik
0.35 Dok.: Pred 20 leti

TV Ljubljana 1
10.00 Video strani
10.10 Mozaik. Osmi dan, 11.10 Svet na zaslonu
11.55 Video strani
15.10 Video strani
15.20 Teleski '90 - Pripravimo se na smučanje
15.55 Žarišče (pon.)
16.30 Dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik. Svet na zaslonu (pon.)
17.35 Spored za otroke in mlade: Otroci glasbe, 17.55 Z besedo in sliko - Pastir (M. Valjavec), 18.25 lutkovna igrca Žogica Marogica (zadnji del)
18.35 Dokumentarna oddaja: Skrivnostni svet (2. del)
19.00 Risanke
19.10 TV Okno
19.15 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Film tedna: Kolo sreče (kom., ZDA 1984, r. John Landis, i. Eddie Murphy, Dan Aykroyd, Don Ameche, Jamie Lee Curtis)
22.05 Dnevnik in vreme
22.25 Svet poroča
23.25 Video strani

TV Koper
13.00 Rally Pariz-Dakar (neposredni prenos)
13.30 TVD Novice
13.40 Nogomet - angleško prvenstvo
15.30 TVD Novice
15.40 Nočni boks (posebna oddaja)
17.15 Rubrika: Obiettivo Sci (pon.)
18.15 Wrestling spotlight
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Rally Pariz-Dakar (povzetki)
20.20 Rubrika: Pillole
20.30 Košarka NBA
22.00 TVD Novice
22.10 Tednik: Sportime Magazine
22.30 Nočni boks
23.15 Golden Juke Box (pon.)

TV Ljubljana 2
18.30 Studio Maribor
19.00 Izobraževalna oddaja: Napadalnost in razdiralnost (3. del)
19.30 Dnevnik, Premor
20.00 Žarišče
20.30 Opereta: Gospe in huzarji (Ivan Zajc)

CANALE 5
8.30 Film: Mascherata al Messico (kom., ZDA 1945, r. M. Leisen, i. Dorothy Lamour)
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualna oddaja: Agenzia matrimoniale
15.30 Film: Un angolo di paradiso (kom., ZDA 1935, r. Stuart Robertson, i. Shirley Temple)
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.35 TV film: Un bambino di nome Gesù - L'attesa (zgod., It. - ZRN 1989, r. Franco Rossi, i. Matteo Ballina, Bekim Fehmiu)
22.30 Aktualno: Forum
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.05 Striscia la notizia
1.25 Nanizanki: Hollywood Beat, 2.25 Cover Up - Grammi e fotogrammi

RETE 4
8.30 Nanizanka: Il Viriginiano - Il debole di Charity
10.00 Nadaljevanje: Una vita da vivere, 10.50 Aspettando domani, 11.20 Così gira il mondo
12.10 Nanizanka: Strega per amore - Il mio avvocato è un genio
12.40 Otroška oddaja
13.40 Nad.: Sentieri
15.40 TV film: L'alba di Dallas (dram., ZDA 1986, r. L. Elicann, i. Dale Midkiff, David Grant)
18.00 Nad.: Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Mai dire sì - Un auto piena di segreti
20.30 Film: Il cielo può attendere (kom., ZDA 1943, r. Ernst Lubitsch, i. Gene Tierney)
22.35 Dokumentarec: Hollywood, Hollywood
23.05 Film: La primula rossa del sud (pust., ZDA 1953, r. Edward Ludwig, i. John Pine)
0.55 Nanizanki: Nero Wolfe - Una figlia in prestito, 1.55 Toma

ITALIA 1
7.00 Nanizanka: L'uomo di Singapore
8.00 Otroška oddaja
9.45 Film: La fuga di Tarzan (pust., ZDA 1936, r. Richard Thorpe)
11.30 Nanizanke: Happy Days, 12.05 Nata libera, 13.00 Supercar
14.00 Aktualno: Ottanta non più ottanta
14.45 DeeJay Television
15.40 Nanizanka: Batman
16.00 Otroška oddaja
18.00 Film: La ragazza di Boemia (kom., ZDA 1936, r. James Horne, i. Stan Laurel, Oliver Hardy)
19.30 Nanizanki: I Robinson, 20.00 Cristina
20.30 Film: Wagon-lits con omicidi (kom., ZDA 1976, r. Arthur Hillier, i. Gene Wilder, Jill Clayburgh)
22.40 Nan.: Casa Keaton
23.10 Dirka Pariz-Dakar
23.45 Film: Il dittatore dello Stato libero di Bananas (kom., ZDA 1971, r-i. Woody Allen)
1.20 Nanizanke: Tutti per uno, 1.50 Signor presidente, 2.20 Duetto

ODEON
12.30 Nanizanka: Quattro in amore
13.00 Variete: Sugar
15.00 Film: Pals - due amici un tesoro (kom., ZDA 1978, r. Lou Antonio, i. George C. Scott)
17.00 Film: L'ultima corsa (dram., ZDA 1986, r. Jerrold Freedman, i. Robert Mitchum)
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke in smešnice
20.15 Variete: Sportacus
20.35 Film: Il generale dorme in piedi (kom., It. 1973, r. F. Massaro, i. U. Tognazzi, M. Melato)
22.45 Variete: Sportacus
23.00 Šport: Excalibur
23.30 Nanizanka: Quinta dimensione - Serata fantastica

TMC
9.30 Nadaljevanje: Adamo contro Eva
10.15 Nanizanka: Il giudice
10.45 Nad.: Terre sconfinite
11.30 Film: I signori della roccia (ris., ZDA 1986, r. Ray Patterson)
13.30 Vesti in sport
14.30 Glasba: Clip clip
15.00 Risanke in nanizanka

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 18.30, 19.00 Poročila; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranjka kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Vodenji govorno-glasbeni program; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 14.00 Kompasovi turistični napotki; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanja; 16.10 Kviz; 16.45 Made in Yu; 17.00 Srečanja z...; 17.05 Bubbling; 18.00 Puzzle; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni program.

TELEFRIULI
12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
12.30 Nanizanka: La famiglia Smith
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: Custer
15.30 Music box
17.15 Nadaljevanje: Little Roma, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.30 Rubrika z županom
22.00 Nan.: Orson Welles
22.30 Jazz: Roberto Gatto Group
23.30 Dnevnik, dražba, vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst; nato Nočna glasba.

Praznovanje letošnjega božiča v senci dogodkov v Romuniji

Noben praznik ni enak. Posebej velja to še za letošnji božič, saj se je praznovanje odvijalo pod vtisom tragičnih dogodkov v Romuniji, ki so večino spodbudili k razmišljanju o pomenu vrednot svobode, spoštovanja človekovega dostojanstva, miru in solidarnosti.

Poziv k miru, človeški solidarnosti in svobodi je izzvenel v pridigah med polnočnicami, ki so bile v vseh krajih povsod dobro obiskane. V goriški stolni cerkvi je verski obred vodil župnik Sergio Ambrosi, saj je nadškof Bommarco na zdravljenju v bolnišnici. Zaznaven je občutek, kakor, da so duhovne vrednote spet na prvem mestu in da je vse kar nekako sodi v okvir praznovanja, od nakupovalne mrzlice do prazničnih poedin, nekoliko odmaknjeno.

K takemu doživljanju božičnih praznikov je po svoje pripomoglo tudi vre-

me, ki je bilo vse dni prav pomladansko, v soboto naravnost toplo.

Pomanjkanje snega v zimskošportnih središčih, tudi izven naše dežele, je ublažilo športno mrzlico nedeljskih smučarjev, ki so tako bili primorani ostati v domačem krogu. Posledice: tekoč, skoraj povsem normalen promet na cestah, nekaj manjših prometnih nesreč, o čemer sicer poročamo na drugem mestu.

Medtem ko je bil božič nekako rezerviran za praznovanje v družinskem krogu, je bil včerajšnji dan namenjen obisku sorodnikov, prijateljev in znancev pa tudi koristnim nakupom v sosednji Novi Gorici.

To potrjuje tudi gost promet, ki so ga včeraj, vse od srede dopoldneva zabeležili na mednarodnem mejnem prehodu v Rožni dolini. Kolona avtomobilov, predvsem videmske registracije, je nekajkrat segla skoraj do križišča v Ulici Vittorio Veneto. Najbolj iskano blago je še zmeraj gorivo.

Praznično razpoloženje je bilo opazno tudi v gostinskih lokalih, tako na tej, kakor na drugi strani meje, saj je bila zasedenost skorajda povsod st odstotna.

Poziv RK

Pokrajinski odbor Italijanskega rdečega križa obvešča, da sprejemajo denarne prispevke za pomoč romunskemu prebivalstvu, na sedežu v Ulici Codelli 9, tel. 531819. Sedež je odprt vsak delavnik od 9. do 12.30 in od 15.30 do 18.30, razen ob sobotah popoldne. Občani lahko denarne prispevke nakažejo neposredno in sicer na poštni tekoči račun št. 300004 in na bančni tekoči račun št. 209288 pri Banca Nazionale del Lavoro - oba računa sta naslovljena na CRI (Italijanski rdeči križ) - na položnico pa je treba napisati "pro Romania".

Drevi premiera filma Zamejci

Filmski večer posebne vrste se obeta nocoj v Kulturnem domu. Ne bomo sledili predvajanju uspešnih filmov svetovne produkcije, ampak izdelku domače kinematografije, ki, poleg vsega, prinaša še utrip našega zamejskega prostora. Ob 20.30 bo namreč intima premiera filma Zamejci v režiji Andreja Mlakarja in v koprodukciji RTV Ljubljana, Pegaz filma in Kinoateljaja. Če poleg naslova in tematike dodamo še podatek, da je bil asistent režije Igor Devetak, potem bo vsakomur jasno, da gre za film, ki je upravičeno, v dobršni meri, zamejski.

Kaj je zabeleženo na približno tričetrt ure dolgem zapisu? Najprej bi veljalo poudariti, da zajema celotno s slovenskim življenjem poseljeno območje v Italiji, od morja, do visokih Julijcev, zabeležene so številne slovesnosti, pa tudi dogodki iz vsakdanjega življenja, s posebnim zanimanjem pa je prikazano kulturno izročilo.

Čelno trčenje med Redipuglio in Foljanom

V nesreči je bil težko ranjen 20-letni avtomobilist iz Ronk

Včeraj okrog 17. ure sta na državni cesti med Redipuglio in Foljanom na križišču za Polač čelno trčila dva avtomobila. Najhuje se je poškodoval 20-letni Danilo Marussi iz Ronk, Ul. Redipuglia 90, ki so ga z rešilcem prepeljali v bolnišnico na Katinari, kjer so si zdravniki zaradi težkih poškodb strogo pridržali prognozo. V isti nesreči sta se ranila zakonca iz Trsta 25-letni Marino Scoria in 24-letna Maria Martini, ki so ju sprejeli na zdravljenje v tržiški splošni bolnišnici. Dinamiko hude prometne nesreče, v kateri so posredovali tudi goriški gasilci, ki so pomagali pri reševanju ponesrečencev in pri odstranjevanju razbitin, še raziskujejo.

Včeraj okrog 12.30 se je na ločniškem mostu poškodoval 16-letni Gianluca Sciortino iz Gorice, Ul. Marega 2. Mladenič je z motorjem trčil v ustavljen avtomobil. Zdravniki v goriški bolnišnici so mu ugotovili

zlom zapestja na desni roki in druge odrgnine. Zdravi se na ortopedskem oddelku. Okreval bo v mesecu dni.

Predavanje o manjšinah

V občinski dvorani v Medei bo danes ob 17. uri predavanje o položaju in perspektivah narodnih manjšin v Istri in na Reki ter v Furlaniji-Juljski krajini. Govorila bosta Predsednik združenja SACO na Reki, Aldo Bressan in arh. Jože Cej. Sklepno besedo bo imel poslanec Gabriele Renzulli. Predavanje pripravlja občinska uprava v Medei pod pokroviteljstvom Pokrajine, pričelo pa se bo ob 17. uri.

razna obvestila

V današnji oddaji radia Trst A Na goriškem valu bodo predvajali zapise z božičnih prireditev na nižji srednji šoli v Doberdobi in na OŠ F. Bevk in F. Erjavca ter pogovor z Zdenkom Vogričem o starih božičnih običajih.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.30 Premiera filma Zamejci. Koprodukcija RTV Ljubljana, Pegaz filma in Kinoateljaja.

CORSO 18.00-22.00 »Willy Signori, e vengo da lontano«.

VERDI 18.00-22.00 »Ritorno al futuro II«.

VITTORIA 15.30-22.00 »Oliver & C«. Risanika.

Tržič

COMUNALE 18.00-22.00 »In una notte di chiaro di luna«.

EXCELSIOR Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute - Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315.

Na skoraj vseh šolah pripravili prireditve

Božičnice na naših šolah imajo bogato tradicijo. Niso samo prijeten uvod v dvotedenske počitnice, ampak nekaj več. Tako je bilo tudi letos, ko so nemara v vseh osnovnih in srednjih šolah ter v vrtcih na Goriškem pripravili božične prireditve. Tokrat smo s fotografskim aparatom obiskali tri take prireditve.

V Sovodnjah (zgornja fotografija) so božičnico za vse šole sovođenske občine pripravili v Kulturnem domu. Gledališke prizore in pevske točke so sklenili z obdaritvijo otrok. Za presenečenje je poskrbela Posojilnica, ki je vsem petošolcem poda-

nila hranilno knjižico in bo s tem nadaljevala tudi v prihodnje.

Veliko malčkov in staršev (fotografija v sredini) se je zbralo v doberdobi občinski telovadnici, da bi prisostvovalo božičnemu sporedu osnovnošolskih otrok.

V Tržiču (spodnja fotografija) pa so božičnico skupaj pripravili učenci italijanske šole Largo Isonzo in slovenske šole Oton Župančič iz Gorice. Gre v bistvu za nadaljevanje lanskega srečanja, ko so tržiški otroci spoznali vrstnike iz Gorice in z njimi v Kulturnem domu sodelovali na zanimivem kulturnem popoldnevu.

pogrebi

Danes ob 9.30 Jožef Socol iz splošne bolnišnice na pokopališče v Standrež, ob 11. uri Ermenegildo Debegnac iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Italo Bregant iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na tamkajšnje pokopališče.

† Preminil je naš
Jožef Socol
(VITTORIO)

Pogreb bo danes, 27. t. m., ob 9.30 iz mrliske veže splošne bolnišnice v Gorici, na pokopališče v Standrež.

Žena Sonja, Rozana in Maura z družinama in Tanja

27. decembra 1989

Učno in neučno osebje zavoda Ivan Cankar izreka globoko sožalje g. Sonji, Rozani in drugim v družini ob izgubi moža in očeta.

Goriški sklad bo razpolagal s skoraj 28 milijardami lir

Na svoji zadnji seji v tem letu je upravni odbor Trgovinske zbornice odobril vrsto finančnih dokumentov, ki se nanašajo na poslovanje v letu 1990. Tako je odobril proračun Goriškega sklada, posebne agencije za Prosto cono, posebne agencije za sejemске prireditve ter posebne agencije za pristanišče v Tržiču ter, seveda, tudi proračun Trgovinske zbornice.

Goriški sklad bo v prihodnjem letu upravljal skoraj 28 milijard (27,8 milijard), predvideni posegi v obliki prispevkov za gospodarske pobude bodo znašali okrog 19 milijard lir.

Posebna agencija za upravljanje Proste cone bo razpolagala s 785 milijoni lir. Dve milijardi in 262 milijonov

lir bo imela na razpolago posebna agencija za sejemске prireditve, kjer se obeta nekaj novosti zlasti kar zadeva sejem kmetijskih strojev in opreme ter sejem Nauticamp.

Nad sedem milijard lir znaša proračun posebne agencije za pristanišče v Tržiču. Od omenjenih sredstev bo več kakor polovica namenjena investicijam za izboljšavo opreme in drugim posegom za povečanje zmogljivosti in konkurenčnosti.

Proračun Trgovinske zbornice znaša preko enajst milijard lir. Največji delež bo šel za poslovanje uradov, precej pa tudi za razne promocijske dejavnosti.

POPESTRITE NOVOLETNE PRAZNIKE S KAPLJICO PRISTNEGA BRIŠKEGA VINA

VINOGRADNISKA ZADRUGA
"BRDA" - STEVERJAN
ITALIJA
tel. 0481/884192

0481-387333 NEPOSREDNA ZVEZA PRESTI AUTO

S klicem na to številko boš
dobil katerokoli pojasnilo
v zvezi s posojili PRESTIAUTO

**Banca Agricola
Kmečka banka Gorica**

A.W.S. GORICA

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

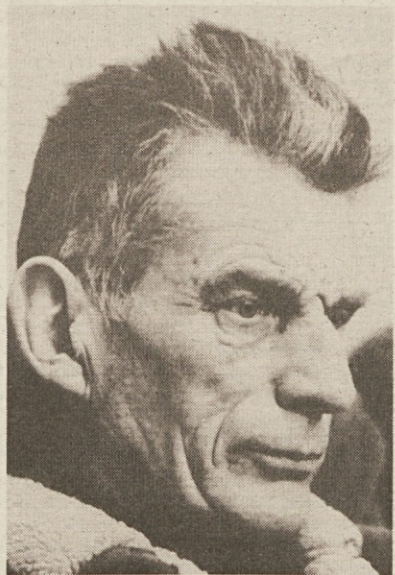
Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155
AGENCIJE
GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424
KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303
RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380
DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

Bil je med reformatorji sodobnega literarnega izraza

V Parizu je umrl pisatelj Samuel Beckett

Umrl je Samuel Beckett. Vse, ki prisegajo na ustvarjanje in literarno fikcijo, kakršno je oznanjal, je vest o smrti velikega dramatika in pisatelja pretresla. Beckett je namreč utemeljeval sodobno svetovno razglašeno, absurdno bivanje in čustvovanje, nekakšno človekovo brezizhodnost, molk, smrt. Bil je vzor mnogim povojnim generacijam in smerem, ki so si utirale pot neformalno, a zato toliko bolj napadalno, ostro, brezkompromisno in desakralizatorično. Skratka, umrla je ena izmed takšnih osebnosti, ki bo zapustila sled v literarni zgodovini našega stoletja.

Vest o Beckettovi smrti je sporočil njegov založnik Jerome Lindon in to včeraj, medtem ko je pisatelj umrl v Parizu že v petek. Beckett je bil star 83 let, saj se je rodil v Dublinu 13. aprila 1906. Prve študije je opravil v rojstnem mestu, tudi univerzo, kjer je bil od leta 1930 lektor za francoščino in je spoznal Jamesa Joyca. Leta 1938 se je dokončno preselil v Francijo in leta 1945 je tudi že začel pisati izključno v francoščini. Med vojno je aktivno sodeloval v francoskem odporniškem gibanju, leta 1970 pa je prejel Nobelovo nagrado.

Samuel Beckett

Srečanje z Joycom v prvih letih poučevanja na dublinški univerzi je ujele Becketta v posebni kulturni krog, ki je označil njegovo nadaljnje pisa-

nje. Prvi znak tega je bilo poglavje »Dante, Bruno, Vico, Joyce« nekega nikoli zaključenega dela. Od tega trenutka je Beckett svoj pisateljski napor osredotočil na poglobitev revolta do besede, kar je tematiziral v več literarnih delih. Vsa nadaljnja trideseta in začetek štiridesetih let so definirala pisateljev ideološki univerzum, v katerem se je preko eksistencialne napetosti izluščil absurd samega absurda. V teh letih in pozneje je napisal romane »Murphy« (1938), »Molloy« (1951), »Malone Meurt« (1951), »L'Innommable« (1953), »Nouvelles e textes pour rien« (1955), itd. Istočasno (1953) so prvič uprizorili »Čakajoč na Godota«, kar je Beckettu zagotovilo svetovno slavo. V vseh teh delih je pisatelj opisoval dramo biti, dramo, ki je zreducirana na glavo brez telesa. Pozneje izgine tudi glava, anonimnost prepusti mesto nedefiniranosti. Gre za postaje, ki omogočajo začrtovanje glavnih smernic pisateljeve filozofije, ki je filozofija smrti, v smislu, da se Beckettov človek realizira samo, če sprejme edino življenjsko gotovost, ki je v vrnitvi v tisti nič, iz katerega je njegova eksistenca vzniknila. Smrt se torej spremeni v bit, čas postane dimenzija večnosti, individu-

um se razkrajja in razleti v morje nedorečenih individualnosti, ki pa po drugi strani gradijo enotnost, ki se realizira v abstraktnem svetu - času smrti. Če predstavlja »Čakajoč na Godota« še laž čakanja, pa pomeni »Konec igre« (1956) dokončno odpiranje brezna smrti.

Beckettove osebe razpolagajo samo z eno danostjo: govorico, ki jim daje iluzijo življenja. Vendar ta govorica v svetu, ki je izgubil smisel besede, ni v nobeno oporo vzpostavljaju odnosov med ljudmi. Te vizije so utemeljene v mnogih poznejših delih, ki privedejo izhodišča do skrajnih možnosti. Beckettova veličina je torej v predstavljanju nove eksistencialne vizije dimenzije absurda in konca. Tega pa pisatelj nikoli ne dokončno formulira, ampak prepušča bralcu, da se svobodno odloča in opredeljuje do sporočila. V zelo osebnem mitološkem kontekstu riše Beckett nesmiselnost in neizbežnost človekove bolečine. Njegove pokrajine so puste, na njih samo nepomembnosti; njegovi junaki so fizično deformirani, kar predstavlja duhovno paralizo. Sploh se ne premikajo, ker jim to ni potrebno, saj je vsaka njihova želja takoj frustrirana... (mč)

Januar v goriškem Kulturnem domu

Goriški Kulturni dom pripravlja tudi za začetek prihodnjega leta pestro paleto prireditev. V četrtek, 4. januarja, bo Kinoatelj - Gorica kinema 90 predvajal film Fantje iz Ulice Panisperske režiserja Giannija Amelija. Teden kasneje, 11. januarja, bo na sporedu predvajanje filma Maicol Maria Brente. V petek, 12. januarja, bo Glasbena matica - Gorica priredila koncert pianista Massima Gona.

V ponedeljek, 15., in v torek, 16. januarja, bo gostovala Drama SNG Ljubljana s predstavo Zid, jezero Dušana Jovanovića. »Kinoatelj« 21. januarja se bodo nadaljevali 18. januarja s filmom Jezus iz Montreala režiserja Denysa Arcand, zadnji januarski četrtek (25. 1.) pa bo na sporedu film Moneys Doris Dorrie. V nedeljo, 21. januarja, bo v Kulturnem domu v Gorici občni zbor goriške sekcije Svetovnega sklada za naravo WWF. V torek, 23. januarja, bosta Kulturni dom in ZSSDI priredili srečanje z jugoslovansko kakajško reprezentanco.

V soboto, 27. januarja, bo Planinsko društvo Gorica poskrbelo za prijetno razvedritev s Planinskim plesom. V nedeljo, 28. januarja, bo Kulturni dom Gorica prizorišče posveta o športu, ki ga prireja ZSSDI, v ponedeljek, 29. januarja, in v torek, 30. januarja, pa bo SSG gostovalo z Williamsovo dramo Tetovirana roža v režiji Maria Uršiča.

Drevi slovesnost v goriškem Kulturnem domu

Predstavitev dokumentarca Zamejci

Režiser Andrej Mlakar

Kulturni dom v Gorici bo nocoj na »intimni premieri za slovensko javnost« gostil (... in pogostil) predstavitev dokumentarnega filma Zamejci in njegovo avtorsko ekipo. Režiser je bil Andrej Mlakar, kot producenti pa so sodelovali Dokumentarni program TV Ljubljana, T(rajna) D(elovna) S(kupnost) Pegaz iz Ljubljane in »zamejski« Kinoatelj iz Gorice. Režiserja Mlakarja smo ob tej priložnosti poprosili za kratek pogovor.

Andrej, kako bi se predstavil bralcem Primorskega dnevnika?

Rodil sem se 16. 8. 52 v Ljubljani, kjer sem študiral na Akademiji (AGRFT, op. p.), podiplomski študij sem opravil v Münchnu. Nagnjen sem k dokumentarnemu filmu, iz katerega črnam in nabiram snov za izvirne projekte. Kjer kukavica gnezdi, v še »neekoloških« časih angažiran dokumentarist o ekološki katastrofi reke Krpe v Beli krajini, je sprožil tudi afero, Christophoros (1985, film na temo narodno sprave) pa je bil v kreativnem smislu kulminacija mojih tedanjih izkušenj in spoznavanj. Z njim sem prejel Grand Prix v Strasbourgu na filmskem festivalu, ki ga prireja Institut za uveljavitev človekovih pravic v okviru Amnesty International. Sicer pa delujem v sklopu TDS Pegaz tudi kot producent...

Slovenske teme določajo glavno o Slovincih kot narodu?

Po tolikih letih ukvarjanja s Slovenci mi je še najbližji Salamonov verz: »Utrudil sem se podobe svojega plemena in se odselil.« Mislim, da so Slovenci strašni in nisem še mogel

Koroški koledar

Ob koncu leta izhaja vse polno koledarjev in knjižnih zbir. Tudi Slovenska prosvetna zveza iz Celovca je poskrbela za to in pred kratkim predstavila »Knjižni dar 1990«, knjige, ki so izšle v sodelovanju z založbo Drava. Pred bralci so tako Koroški koledar 1990, knjiga Veliko navdušenja (zbirka koroških farnih kronik 1918-1920), slikanica Niko in Maja, Sto naravnih zanimivosti Slovenije in kaseta s politično satiro Janka Messnerja.

ki matičnemu narodu ni bila dana. Zato dogajanje v zamejstvu dejansko ne moremo opisovati s kategorijo naroda, ampak s (širšim) pojmom etnosa.

Kaj misliš s tem?

Prav v filmu sem poskusil to razložiti. Vprašanje etnosa se postavlja v primeru hkratne zgodovinske avtohtonosti več narodov. V zamejstvu je npr. vsaka »narodna« komponenta (Italijani, Slovenci, Furlani) rezultat tudi ostalih komponent. Mislim, pa, da je zadeva sila delikatna. Vse se navsezadnje suče okrog meje.

Kaj je meja, »kje« je meja?

Darko Bratina je v veznem besedilu za film definiral mejo kot oviro in kot priložnost. Okoli te meje se mnenja vedno krešejo in iskrijo, v dobrem in slabem. Iz nje izhaja obstoj in problem manjšine.

Bi še kaj dodal o svojem zadnjem projektu?

Da. Globalno se projekt Zamejci navezuje na serijo dokumentarnih filmov Slovenija, ki je bila tematsko razdeljena po pokrajinah. Logični zaključek je bil torej zamejstvo. Vendar pa se ta film razlikuje od prejšnjih ker sem v ta prostor vstopil skozi ljudi, ki sem jih poznal od prej (konkretno gre za člane Kinoateljaja), in take, ki sem jih potem spoznaval na terenu. Izhajal sem iz goriškega prostora. Važno je poudariti, da ni bilo v Ljubljani vnaprej napisanega scenarija, ampak se je ta gradil sproti in določil filmu strukturo, kakršno ima.

Pogovarjal se je ALEŠ DOKTORIČ

Lepo je v naši domovini biti te dni na Proseku in v Križu

Slovensko stalno gledališče v Trstu bo danes gostovalo na Proseku s komedijo Marija Čuka Lepo je v naši domovini biti. Jutri bo nastopilo še v Križu. V igri bodo med drugimi nastopili tudi Virtuozi Aljoša Starc in mladi par Franko Korošec - Irena Zubalič v vlogi Janka in Metke.

Nova dela slovenskih književnih ustvarjalcev

Uredniki Državne založbe Slovenije so v sredo, 20. decembra, v prostorih Društva slovenskih pisateljev predstavili še zadnjo književno bero izvirne, domače literature. Glavni urednik založbe Kajetan Kovič je posebej opozoril, da navzlic finančnim in vse drugačnim težavam, v katerih se je znašla Slovenija, izdajanje književnih del zaenkrat še ni utrpelo posebne škode, vsaj ne na račun kvalitete izdanih del. Res pa je, da založbe ne morejo v celoti zadostiti bogatemu in vitalnemu literarnemu ustvarjanju, ki ga je zaznali med ljudmi. Kot poslednje novosti v letošnjem letu Državna založba Slovenije predstavlja naslednja dela: knjiga z naslovom Radoživost prinaša zbrane pesmi avtorja in priljubljenega pesnika Ervina Fritza. Zajetno delo ponuja bralcu enkratno možnost, da si v eni sami knjigi prebere pravzaprav celoto Fritzovega pesniškega ustvarjanja. Razloga za takšno izdajo zbranih pesmi sta bližajoči se avtorjev jubilej - praznoval bo petdesetletnico, in pa dejstvo, da so vse njegove dozdajšnje pesniške zbirke razprodane. To dejstvo že samo priča o »bralnosti« pesnika Ervina Fritza, eden izmed razlogov za priljubljenost pri bralcih pa bo nedvomno njegov odprt odnos do bogatosti življenja, ob katerem skozi pesmi preveva, kakor govori sam naslov, vztrajna, neminljiva radoživost.

Zarko Petan je avtor, ki je bralcem prav tako že poznan. Naj kot zanimivost omenimo, da si je svojo slavo pri-

Ervin Fritz

vzel kot pisec humoresk, aforizmov in satiričnih zapisov, čeravno je pisal tudi romane in novele. Tokrat se je občinstvu predstavil (prvič!) z zbirko pesmi, kar nas ponovno uverja, da imajo Slovenci po številu prebivalcev največ pesnikov na svetu. Naslov Petanove zbirke se glasi Definicije, ki naj bi nakazal vsebinsko zasnovo pes-

mi. V njih avtor skuša, zvest svoji satiričnosti, označiti, metaforično definirati nekatere ključne položaje oz. situacije v življenju. Temu primerni so naslovi posamičnih pesmi: »Sreča«, »Ljubez«, »Striptizeta«, »Antistalinist«, »Starost«, itd.

Tudi Samo Kuščer, čeprav »mlajši« avtor, bralcem najbrž ni več nepoznan. Spada v t. i. generacijo konca šestdesetih let, v obdobje iskanja novih duhovnih poti, ki pa jih je pozneje nadaljeval vsak na svoj način. Samo Kuščer se je posvetil književnosti, ne da bi ob tem zanemaril nekdanjo svetlobo vzhodnega sonca; (predstavitev knjige se ni udeležil, ker se trenutno nahaja nekje na Japonskem!). Knjiga Žalostni virtuozi in druge domišljjske zgodbe je zbirka dobro pisanih novel, ki posegajo, kakor je mogoče razbrati iz naslova, po fantazmatični, nerealni snovi. Na eni strani imamo opraviti z znanstveno fantastiko, po drugi pa gre za nekakšno sanjsko prozo. Zanimivo pa je, da avtor izhaja iz povsem realnega, empiričnega sveta, ki ga šele potem, s pomočjo fabulativnega postopka sprevrže v »nadrealističen«, domišljjski prostor. Kar naenkrat se nam na videz statičen svet naše zavesti niti ne toliko podre, kakor predvsem razširi, omaja, pri čemer prihaja do izraza avtorjeva kritičnost do omejenosti naše zavesti, na katero sicer tako radi prisegamo.

Na koncu je urednik založbe predstavil še dva prvenca. Metka Cotič je

avtorica skrbno pisanih novel, ki nosijo skupen naslov Cena za majhnost. Čeprav gre za prvenec, izraža avtorčin umetniški izdelek presenetljivo mero zrelosti in prozne artikuliranosti, dasiravno je v novelah začutili nekatere skupne značilnosti s trenutno dokaj homogeno podobo mlajše slovenske proze. Pisanje Metke Cotič izraža bivanje v sodobnem, dokaj zmedenem svetu, v katerem je pretrgana linearna enosmiselnost prigodnosti, posebej izvirna in zanimiva pa je »ženskost« njene proze, ki nam pri vživljanju in prodiranju v skrivnostne vezi ženske z moškim ponuja poseben čar.

Prvenec - pesniško zbirko Plimovanje, je dočkal tudi Tomi Ramadano-vič. Knjižica vsebuje dokaj obširen sveženj pesmi, ki jih skupaj povzema avtorjev credo (prva pesem), v katerem je izražena predvsem pesniška vseobsežnost, celota stvarstva, v kateri utripa avtorjeva individualna življenjska sila. Avtor, čeprav izhaja iz modernizma in avantgardnih izkušenj, z njimi ni več obremenjen, tako da brez drznosti in udarniških jezikovnih iger posega po intimnem lirizmu, ki se prav rad poslužuje bogate, široko obsežne (morda malo preveč!) metaforike.

Ob koncu srečanja je urednik Državne založbe Slovenije vsem prisotnim zagotovil, da bera izvirnih književnih izdaj tudi v prihodnjem letu ne bo upadla.

I. Š.

Sinoči v sežanski telovadnici slavnostno podeljevanje priznanj »Naš športnik 89« Nagrade za najzaslužnejše športnike s Primorske

SEŽANA — V sežanski telovadnici je bilo včeraj slavnostno nagrajevanje najboljših športnikov Primorske, ki ga tokrat že šestič prireajo Primorske novice, Radio Koper-Capodistria, Televizija Koper-Capodistria, Primorski dnevnik, Radio Trst A, Novi Matajur in ZSSDI ob sodelovanju Zveze telesnokulturnih organizacij in Zveze kulturnih organizacij iz Sežane. »Naš športnik« je tako po prireditvah v Trstu, Tolminu, Gorici, Izoli in Zgoniku došel v Sežano, kjer so ob nagrajevanju pripravili tudi kulturni spored. Prireditev sta v neposrednem prenosu oddajal Radio Trst A in Radio Koper-Capodistria, z nagrajenji pa so se pogovarjali novinarji Sergij Tavčar, Saša Rudolf, Iztok Jelačin in Ervin Čurlić.

Predsednik SO Sežana Ivan Vodopivec se je vsem prisotnim zahvalil za udeležbo in dejal, da so domačini ponosni, da imajo v svoji sredi zlasti zamejske športnike, ki s svojimi dosežki, ne samo na krajevni, temveč na evropski in celo svetovni ravni uspešno predstavljajo slovenski šport in s tem prispevajo k ohranjanju nacionalne identitete. Tako zamejski kot športniki s Primorske s skromnostjo in z delavnostjo dosegajo rezultate, ki so vsem nam v ponos.

Predsednik Vodopivec je sklenil svoj kratek poseg z voščilom vsem prisotnim gledalcem in nagrajencem, da bi bilo leto 1990 uspešno in pred-

Namestnik glavnega urednika našega dnevnika Vojmir Tavčar podeljuje pokal zamejskemu športniku leta Samu Kokorovcu.

vsem v znamenju miru in sožitja.

Predsednik ZTKOS Sežana Igor Bole je dejal, da ima v Sežani, kot v eni največjih občin v Sloveniji, saj šteje skoraj 25.000 prebivalcev, telesna kultura zelo pomembno vlogo. Težave pri organizaciji raznih športnih pobud so sicer dokajšnje in jih ne bi mogli izpeljati, če bi ne pri tem pomagali

klubi in občani. Za doseg boljših rezultatov na športnem področju bo seveda potrebno izboljšati pogoje za delo. Primarna naloga pa naj bo ureditev športnih objektov ne samo v Sežani, temveč tudi v ostalih krajih občine. V samem začetku včerajšnje manifestacije je bilo poudarjeno, da letošnje nagrajevanje poteka v sozvočju

treh pomembnih obletnic in sicer 30-letnice začetka nagrajevanj najboljših športnikov na Primorskem, 10-letnice prvega nagrajevanja v Sežani in 120-letnici tržaškega Sokola. Naj ob tem povemo, da so na včerajšnji prireditvi podelili priznanja nekaterim športnim delavcem in športnim kolektivom iz zamejstva. Priznanja so iz rok predsednika Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Oda Kalana dobili Ervin Gombač, Bojan Makuc, Ivek Pertot, Kolesarski klub Adria, mladinski odsek odbojarske združene ekipe Val-Naš prapor ter Primotor klub.

Po uvodnem zabavnem prizoru o sežanski stvarnosti, ki so ga podali člani domače dramske skupine, je pred občinstvo stopil ansambel Nova pot, ki je v veselje najstnic zapel »Kaj si nor«. »Znoreli smo« pa je skladba, s katero so se sežanskemu občinstvu in gostom predstavili zamejski glasbeniki skupine Happy day.

Glasbena utrinka sta uvedla začetek nagrajevanja. Najprej so sredi dvorane poklicali tretjeuvrščne športnike sezone 1989. To so Ksenija Pavlovič, Borut Bilač, Peter Podunovac, Košarkarski klub iz Postojne, Claudia Coslovich, Erik Tence in odbojkarice Sokola Indulesa. Povejmo, da so priznanje letošnjim zmagovalcem podelili predstavniki obmejnih sredstev javnega obveščanja, ki so tudi organizatorji pobude.

Čas za nov glasbeni utrinek (Nova pot in Free schop) pa so že bili na

vrsti drugouvrščeni najboljši športniki Primorske. Priznanje so prejeli Dunja Trebižan, Jernej Abramič, Balinarski klub Skala, Arianna Bogatec in odbojkarice Bora Friulexporta.

Slovita »Lambada«, ki vodi na vseh glasbenih lestvicah sveta, je razveselila tudi sežansko občinstvo, ko so ob notah tega glasbenega hita nastopile članice baletne skupine Kiwi. Časa je bilo še za nastop skupine Happy day s himno Primorski ter tonskega prispevka o »organizaciji mitingov« pa so že bili na vrsti najboljši športniki leta 1989.

Kot prva je nagrado dobila namiznoteniška igralka iz Semelede Polona Čehovin. S toplim aplavzom sta bila sprejeta tudi kanuist solkanskih Šoških elektran Andrej Grobiša in predsednik istega kluba, ki je zmagal v ekipni konkurenci. Šesto leto zapored je bil za najboljšega zamejskega športnika proglašen openski kotalkar Samo Kokorovec, ki je pred mikrofonom potrdil, da se pripravlja na osvojitve lovorike svetovnega prvaka. V ekipni zamejski konkurenci pa je tokrat prvo mesto pripadlo nogometnemu društvu Juventina iz Štandreža (priznanje je dvignil predsednik Lado Marchi), ki si je v dveh sezonah zagotovilo napredovanje iz 3. v 1. amatersko ligo.

Prireditev Naš športnik 1989 v Sežani pa so sklenile mlade plesalke baletne šole iz Dutovelj. (bl—pr)

Na rallyju Pariz - Dakar

Arnoux v vodstvu

MARSEILLE — Na avto-moto rallyju Pariz - Dakar so doslej izvedli drugo predetapo, na katerih se je med motociklisti obakrat uveljavil domačin Charbollet (jean stalaven), ki ima na skupni lestvici čas 9'15". Sledijo: 2. Medardo (It., gileria) po 19'; 3. Magnaldi (Fr., yamaha) in Merel (Fr., jean stalaven) 40'; 5. Wagner (Fr., suzuki) 46'; 8. Mandelli (It., gileria) 1'02".

Na 2. predetapi za avtomobiliste (3,5 km) sta isti čas (4'23") dosegla Lartigue (mitsubishi) in Wambergue (peugeot 205 T16), medtem ko je bil v prvi predetapi najboljši Arnoux (citroen), ki tudi vodi na skupni lestvici s časom 10'10". Sledijo mu: 2. Prieto (Sp., nissan patrol) po 14'; 3. Wambergue (Fr., peugeot) 17'; 5. Vatanen (Fin., peugeot) 26".

Smučarskih tekmovanj za SP v Kranjski gori verjetno ne bo

KRANJSKA GORA — Tekmovanj v moškem slalomu in veleslalomu za svetovno prvenstvo, ki bi ju morali izvesti v Kranjski gori 6. in 7. januarja

prihodnjega leta, skoraj gotovo ne bo. Tako je izjavil predsednik organizacijskega odbora Vojteh Budinek, saj je nadavna odjuga pobrala ves sneg. Tekmovanja za žensko SP pa bi se morala pričeti 6. in 7. januarja na Pincavačlu.

Van Basten tudi uradno najboljši v Evropi

PARIZ — Včeraj je Milanov napadalec Marc Van Basten tudi uradno prejel »Zlato žogo«, priznanje, ki ga vsako leto podeljuje znani francoski športni časopis France Football po anketi, ki jo opravljajo med športnimi novinarji po vsej Evropi. Kot je že znano, je za relativno majhno število glasov prehitel klubskega tovariša Franca Baresija (199 proti 80), na 3. mesto pa se je prebil nizozemski igralec Rijkaard, ki tudi igra pri Milanu in je dobil 43 glasov. Jugoslovanski napadalec Crvene zvezde, ki je pred kratkim podpisal za Marseille, Dragan Stojković je prejel 19 glasov in je zasedel odlično 6. mesto.

Važne novosti pri Udineseju

Rino Marchesi novi trener

VIDEM — Pri videmskem nogometnem prvligašu je po zelo slabem prvem delu prvenstva, po katerem se Udinese nahaja na dnu lestvice, prišlo do velike novosti, po kateri upajo, da se bo stanje znatno izboljšalo. Trenerja Mazzio, ki je ekipo privedel na rob prepada, je namreč včeraj zamenjal Rino Marchesi, ki je še v bližnji preteklosti (pred Zoffom) treniral Juventus.

Vodstvo Udineseja upa predvsem na psihološki učinek te menjave, saj je ekipa dosegla dno na zadnji prvenstveni tekmi, ko je doma gladko in prekačito brez boja izgubila z Laziom z 2:0. Prvenstvo je namreč še dolgo in pri Udineseju, ki je trenutno eden najresnejših kandidatov za izpad, si nadejajo an preobrat.

Havelange: Maradona ne bo kaznovan

RIO DE JANEIRO — Predsednik mednarodne nogometne zveze Joao Havelange je javno izjavil, da Maradona ne bo kaznovan zaradi nedavnih izjav o regularnosti žreba za SP in da

se bo lahko torej redno udeležil finalnega dela svetovnega prvenstva, ki bo prihodnje leto v Italiji. Havelange je še dodal, da lahko Maradono opomni tako italijanska kot argentinska nogometna zveza.

Maradona se je izredno razveselil tega razpleta, saj se je resnično zbal za svoj »mundial«, sedaj pa se mu je odvalil kamen od srca, sicer pa je še dodal, da niso časnikarji razumeli bistva njegove izjave, ko je trdil, da je žreb le »farsa za televizijo«, in da se lahko zato tudi javno opraviči.

Brazilec Silas k Sportingu

LIZBONA — Vezni igralec brazilske državne reprezentance Paulo Silas je podpisal dveletno pogodbo za portugalskega prvligaša Sporting iz Lizbone, pri katerem je nastopil že v prejšnji sezoni, vendar je hotel klub zapustiti, saj se ni razumel z njegovim vodstvom. Slednje pred kratkim so obnovili, zato pa se je Silas z veseljem obvezal, da bo še naprej branil barve tega kluba.

Po sobotnem porazu na domačem igrišču v 14. kolu košarkarske B-2 lige

Položaj jadrancev postaja vse težji

Poraz Jadrana proti Oderzu (na sliki) je dozorel že v prvem polčasu.

Po 14 kolih v košarkarskem prvenstvu B-2 lige je Jadran TKB na 14. mestu lestvice (skupno s Castel San Pietrom) z le osmimi točkami. Jadranci bodo sklenili prvi del prvenstva z gostovanjem v Montebelluni, to je proti moštvu, ki ima točno 10 točk več od naših košarkarjev in bo zato naloga naših fantov, da osvojijo peti par točk, izredno težka.

Sobotni poraz je bila za naše košarkarje, vodstvo in za gledalce hladna prva. Jadranci so si še kako želeli novih točk, tudi da bi se z zmago letos poslovili od svojih zvestih navijačev.

Po našem je za Jadrancev poraz predvsem »kriv« skoraj katastrofalen prvi polčas, ko naših sploh »ni bilo« v obrambi. Drugače nam ni jasno, da je Oderzo v samem prvem polčasu dosegel kar 62 točk (v 13 kolih je namreč dal 1078 točk, to je povprečno 76 na tekmo). Zato smo po sobotni tekmi tudi namignili trenerju Oderza Aldu Ermannu, da Jadrana predvsem v prvem polčasu ni bilo prepoznati.

Ermanno pa se s to trditvijo ni strinjal: »Po mojem je Jadran odigral zelo dobro tekmo, le da mi smo igrali skoraj brezhibno, predvsem v napadu. Jadranci pa očito plačujejo davek, da nimajo enakovrednih menjav. Ključni igralci ne smejo delati osebnih napak in zato je njihova obramba bolj popustljiva. Če močno branijo, seveda pri tem napravijo tudi osebne napake in morajo na klop zaradi petih osebnih napak, enakovrednih menjav pa ni. Mi smo seveda izredno zadovoljni, da smo premagali jadrance na njihovem igrišču. Ne smemo namreč pozabiti, da so komaj pred dvema koloma doma odpravili kar vodilo Imolo in zato smo se pred tem gostovanjem precej bali.«

S tema točkama ste napravili verjetno odločilen korak na poti do rešitve...

»Verjetno je prerano, da bi se že sedaj veselili obstanka v ligi. S to zmago, in povrh še na tujem, smo zares osvojili zlata vredni točki. Ne smemo tudi pozabiti, da je naše moštvo precej mlado. Vsi ti košarkarji so zrastle iz naših vrst. Zato smo ponosni, da nastopamo v tej ligi in se seveda veselimo vsakega para točk.«

Kaj pa mislite o Jadrancovi ekipi?

»Precej ste pomladili ekipo. Ostalo pa je nekaj tudi zelo dobrih košarkarjev, med katerimi bi predvsem omenil Cuka. Proti nam pa je izvrstno igral Rauber. Čeprav je prvenstvo zelo izenačeno in se presenetljivi izidi vrstijo iz kola v kolo, mislim, da se bo Jadran rešil pred izpadom.«

To seveda upajo vsi, ki jim je usoda naše združene ekipe pri srcu. Jadranci položaj na lestvici pa nikakor ni rožnat, 14. kolo gotovo ni bilo ugodno za našo ekipo. Cesena je zanesljivo odpravila Drvaričev Electrolux iz Pordenona in sedaj ima dve točki več od Jadrana TKB. San Donà je premagal postavio Pierobona, ki je sedaj sama na repu lestvice. V prihodnjem kolu pa bo spet derbi na spodnjem delu lestvice s tekmo Castel San Pietro - San Donà. Cesena bo gostovala pri Virtusu iz Padove, kjer so domačini seveda favoriti. Zmaga jadrancev v Montebelluni bi bila zato več kot zlata vredna. (bl)

JADRAN V ŠTEVILKAH

METI. DVE TOČKI: Oberdan 0:2, Čuk 6:12, Pregarc 0:5, Sosič 1:3, Battini 3:9, Rauber 10:16, Daneu 5:9, Pertot 3:5. TRI TOČKE: Oberdan 0:1, Pregarc 0:2, Sosič 0:2, Battini 1:2, Rauber 3:5. SKOKI: Oberdan 2 v obrambi, 0 v napadu; Čuk 3, 3; Sosič 2, 2; Battini 4, 5; Rauber 6, 3; Daneu 7, 5; Pertot 1, 2. IZGUBLJENE, PRIDOB-LJENE ŽOGE: Oberdan 2, 5; Čuk 2, 2; Pregarc 1, 2; Sosič 2, 2; Battini 0, 2; Rauber 4, 2; Daneu 3, 3. ASISTENCE: Pregarc 1, Sosič 1. BLOKADE: Čuk 1, Battini 1, Pertot 1.

totip

1. — 1. Fazio Sal	2
2. Grano Di Valle	1
2. — 1. Indice OM	X
2. Istant Boy	X
3. — 1. Debos	X
2. Gusek	2
4. — 1. Fremura	X
2. Duel Gar	2
5. — 1. Ecador Dell	X
2. Going Del Pino	X
6. — 1. Bob The Fighter	2
2. Barrea	1X2

KVOTE

12 (239 dobitnikov)	4.350.000
11 (5.214 dobitnikov)	200.000
10 (46.199 dobitnikov)	22.000

lestvici

IZIDI 14. KOLA

JADRAN TKB - Oderzo	92:99
Cesena - Electrolux PN	96:77
Montichiari - Montebelluna	104:79
Ozzano - Virtus PD	84:82
Petrarca - Castel S. Pietro	100:78
San Donà - Pierobon PD	90:76
Vicenza - Imola	106:77
Malaguti - Faenza	91:75

LESTVICA

Montichiari	14	10	4	1292:1190	20
Virtus PD	14	10	4	1203:1127	20
Imola	14	10	4	1214:1228	20
Montebelluna	14	9	5	1381:1272	18
Petrarca PD	14	9	5	1386:1292	18
Ozzano	14	9	5	1160:1138	18
Vicenza	14	8	6	1304:1190	16
Faenza	14	8	6	1148:1163	16
Malaguti	14	8	6	1280:1275	16
Pordenone	14	7	7	1180:1240	14
Oderzo	14	6	8	1177:1167	12
Cesena	14	5	9	1193:1291	10
JADRAN TKB	14	4	10	1130:1205	8
Castel S.P.	14	4	10	1116:1282	8
San Donà	14	3	11	1197:1260	6
Pierobon	14	2	12	1130:1261	4

PRIHODNJE KOLO (6. in 7.1.1990)

Montebelluna - JADRAN TKB; Pierobon PD - Malaguti; Faenza - Montichiari; Imola - Petrarca PD; Oderzo - Vicenza; Electrolux PN - Ozzano; Virtus PD - Cesena; Castel S. Pietro - San Donà.

JADRANOVCI STRELJI

Čuk 278; Rauber 251; Battini 144; Pregarc 141; Daneu 133; Sosič 109; Oberdan 51; Pertot 10; Crisma in Corsi 5.

IZIDI 13. KOLA

BOR RADENSKA - Ponte Piave	86:90
Virtus UD - Ardità GO	89:74
San Daniele - POM Tržič	114:88
Sacile - Latisana	86:58
Tecnoluce - Intermuggia	97:77
Inter 1904 - Nervesa	97:82
Mogliano - Roncade	84:71
Santos - Arte GO	76:78

LESTVICA

Virtus PD	13	12	1	1087:891	24
Roncade	13	11	2	1111:1064	22
San Daniele	13	10	3	1207:1105	20
Mogliano	13	10	3	1113:1030	20
POM Tržič	13	7	6	1064:1094	14
Inter 1904	13	7	6	1048:980	14
Intermuggia	13	6	7	1112:1135	12
Tecnoluce	13	6	7	1066:1048	12
Sacile	13	6	7	1039:1027	12
Santos	13	5	8	1037:1078	10
Ardità	13	5	8	1055:1102	10
Latisana	13	5	8	908:990	10
Arte GO	13	5	8	987:1098	10
Ponte di Piave	13	4	9	1054:1114	8
Nervesa	13	3	10	1009:1046	6
BOR RADENSKA	13	2	11	1034:1118	4

PRIHODNJE KOLO (6. in 7.1.1990)

San Daniele - BOR RADENSKA.

Po sobotnih spodrslijah v srečanjih pred domačimi gledalci v ženski odbojarski D ligi

Zaskrbljujoč položaj Brežank in Kontovelk

Sergij Stančič

Po zmagi v sobotnem goriškem derbiju Olympia še naprej trdno stoji na odličnem drugem mestu na lestvici moške C-2 lige. Na vrhu lestvice je Cima Truciolari iz Sacileja, ki ima 16 točk, torej dve več. Glede na izredno dolgo prvenstvo je prednost minimalna. Za Goričani je četverica, ki je doslej zbrala 12 točk: poleg Mebla Imsa

in Bora Cunje Avtoprevoza še Volley iz Pordenona in Vivil iz Ville Vicentine. Odbojkarji Mebla Imsa so izgubili oba slovenska derbija, tretje srečanje pa so predali Prati. Odbojkarji Bora Cunje Avtoprevoza so po uspešnem začetku kar trikrat zapored potegnili krajši konec, dvakrat zapored v gosteh in za konec doma proti Volleyu iz Pordenona. Sobotni uspeh borovcev je bil izredno težak, a ne gre pozabiti, da je bil peti zapored. Po tritedenski prekinitvi prvenstva (in ne 14 dneh, kot smo napačno napisali v soboto), bo naslednji derbi v Trstu med Borom Cunjo Avtoprevozom in Olympio izredno zanimiv.

Kljub porazu (sicer dokaj tesnem) na gostovanju v Trziču, je Sloga Koimpex še naprej druga najmočnejša šesterka v skupini C-2 lige. Povratnik iz C-1 lige Fincantieri ima sedaj isto število točk kot slogašice, a precej slabšo razliko v nizih. Vrsta Agoresta je še naprej na 4. mestu, toda torkat sama, ker je Juniors izgubil sredi Casarse s prvim favoritom Kennedyjem. Goričanke niso izločene iz bitke za osvojitev enega od treh mest na končni lestvici, a v prihodnje bo potrebno bržkone

Moška C-2 liga									
IZIDI 9. KOLA									
Olympia Gorica - Meblo Imsa 3:1,									
Rozzol Trst - Bor Cunja Avtoprevoz 2:3,									
Intrepida Mariano - Libertas Turjak 3:1,									
Prata - Volley Pordenone 1:3,									
Torriana Belca Gradišče - Vivil Villa Vicentina 1:3,									
Crimmare Trzič - Volley Ball Videm 3:0,									
Cima Truciolari Sacile - Pav Remanzacco 3:1.									
LESTVICA									
Cima Truciol.	9	8	1	25:8	16				
Olympia GO	9	7	2	24:8	14				
Volley PN	9	6	3	19:11	12				
Meblo Imsa	9	6	3	21:13	12				
Bor Cunja Av.	9	6	3	20:13	12				
Vivil	9	6	3	19:12	12				
Crimmare Trzič	9	5	4	22:16	10				
Volley BV	9	5	4	17:16	10				
Remanzacco	9	5	4	19:18	10				
Prata	9	3	6	15:23	6				
Rozzol	9	3	6	13:22	6				
Torriana	9	2	7	11:24	4				
Intrepida	9	1	8	5:25	2				
Libertas Tur.	9	0	9	6:27	0				
PRIHODNJE KOLO (13. 1.)									
Meblo Imsa - Crismare Fincantieri Trzič,									
Bor Cunja Avtoprevoz - Olympia Gorica,									
Volley Ball Videm - Cima Truciolari Sacile,									
Vivil Villa Vicentina - Rozzol Trst,									
Volley Pordenon - Torriana Gradišče,									
Libertas Turjak - Prata,									
Pav Remanzacco - Intrepida Mariano.									

pokazati bolj zanesljivo igro kot doslej. Nabrežinski Sokol Indules je na gostovanju v Martignaccu nastopil zelo okrnjen in nasprotnicam, ki so ga dohitele, iztrgal niz. Po sobotnem

Ženska C-2 liga									
IZIDI 9. KOLA									
Libertas Martignacco - Sokol Indules 3:1,									
Fincantieri Trzič - Sloga Koimpex 3:2,									
Agorest Gorica - Virtus Fontanafredda 3:0,									
Pieris - CUS Videm 0:3,									
Celinia Maniago - Prata 0:3,									
Juniors Casarsa - Kennedy 1:3,									
Pav Natisonia - Torriana Gradišče 1:3.									
LESTVICA									
Kennedy	9	9	0	27:6	18				
Sloga Koimpex	9	7	2	25:8	14				
Fincantieri	9	7	2	24:10	14				
Agorest GO	9	6	3	19:11	12				
CUS Videm	9	5	4	19:16	10				
Torriana	9	5	4	21:18	10				
Juniors	9	5	4	19:17	10				
Prata	9	5	4	15:14	10				
Martignacco	9	4	5	19:16	8				
Sokol Indules	9	4	5	17:18	8				
Celinia	9	3	6	10:21	6				
Fontanafredda	9	2	7	7:23	4				
Pav Natisonia	9	1	8	7:24	2				
Pieris	9	0	9	0:27	0				
PRIHODNJE KOLO (13. 1.)									
Sokol Indules - Agorest Gorica,									
Sloga Koimpex - Pieris,									
Kennedy - Pav Natisonia,									
Prata - Juniors Casarsa,									
CUS Videm - Celinia Maniago,									
Virtus Fontanafredda - Fincantieri Trzič,									
Torriana Gradišče - Libertas Martignacco.									

spodrsljaju, ki je peti v devetih nastopih, je ekipa iz Nabrežine nazadovala za tri mesta.

Položaj Brega Agrar je v ženski D ligi vse bolj zaskrbljujoč. Po nepriča

Ženska D liga									
IZIDI 9. KOLA									
Breg Agrar - Al Fungo Humin 1:3,									
Kontovel Electronic Shop - San Giorgio Porcia 2:3,									
San Luigi Gorica - Lavoratore Fiera Martignacco 1:3,									
Promovolley Pordenon - Gammelegno Cecchini 3:0,									
Virtus Trst - ASFJR Cedad 2:3,									
Banca Popolare Centa - Aquila Spilimberghese 3:0,									
Danone Rivignano - DLF Trst 1:3.									
LESTVICA									
Promovolley	9	9	0	27:3	18				
Banca P. Centa	9	8	1	25:6	16				
DLF Trst	9	8	1	24:11	16				
ASFJR Cedad	9	6	3	21:14	12				
Al Fungo	9	5	4	21:14	10				
Gammelegno	9	5	4	18:17	10				
Martignacco	9	4	5	19:21	8				
Rivignano	9	4	5	16:20	8				
San Giorgio	9	4	5	14:23	8				
Virtus TS	9	3	6	16:22	6				
Kontovel ES	9	3	6	14:19	6				
San Luigi GO	9	2	7	10:24	4				
Breg Agrar	9	1	8	11:25	2				
Spilimberghese	9	1	8	8:25	2				
PRIHODNJE KOLO (13. 1.)									
Al Fungo Humin - Kontovel Electronic Shop,									
ASFJR Cedad - Breg Agrar,									
Aquila Spilimberghese - Danone Rivignano,									
San Giorgio Porcia - Banca Popolare Centa,									
Gammelegno Cecchini - Virtus Trst,									
Lavoratore Fiera - Promovolley,									
DLF Trst - San Luigi Gorica.									

kovanem spodrsljaju s San Giorgiom iz Porcie je zabredel v nevarne vode še Kontovel Electronic Shop. Nadaljevanje prvenstva pa ni najbolj ugodno za naša dva četrtoligaša.

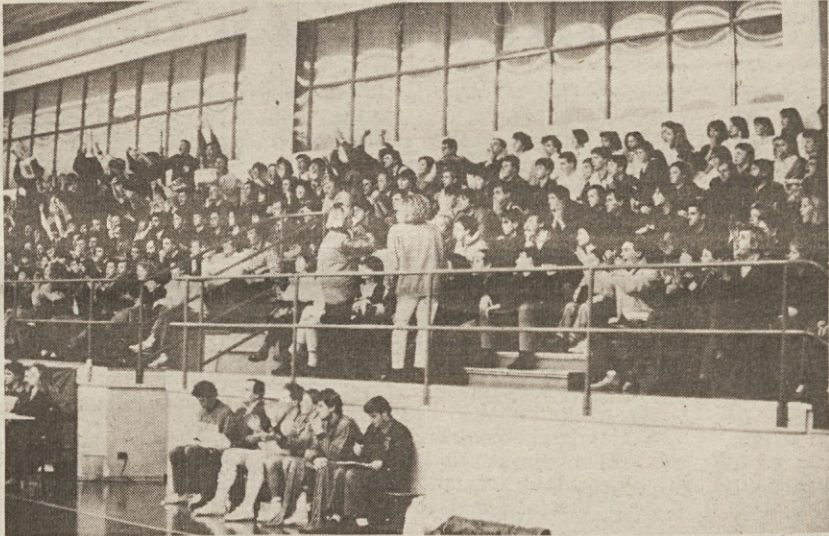
Ob sobotnem odbojarskem derbiju Olympia - Meblo Imsa Vzdušje edinstveno, obnašanje pa...

Odbojarsko srečanje med goriško Olympio in Meblom Imsa (moška C-2 liga) je v telovadnici privabilo rekordno število gledalcev, saj smo jih našli petsto in več. To je verjetno najbolj razveseljiv podatek s srečanja med slovenskima šesterkami, ki je imelo velik pomen tudi za vodilne položaje na lestvici.

Občutek smo imeli, da prisostvujemo kakemu srečanju višjih, rekli bi celo najvišjih odbojarskih lig. Navijači ene in druge strani so tekmovali, kdo bo bolj glasen, kdo bo prevladoval pri navijanju in bodrenju. Škoda, da se je ta lep in za naše razmere navenaden koreografski spektakel na trenutke sprevrgel v nešportna pretiravanja in škoda tudi, da so se tega »bakcila« nalezli tudi nekateri igralci, njihovi spremljevalci in sama sodnika, ki sta bila pod vsako kritiko. Razumemo, da sami profesionalni športniki glede obnašanja ne dajejo dobrega zgleda, razumemo, da je derbi nekaj posebnega, razumemo tudi, da je boj za točke neizprosno, a vendar znamo, da šport pomeni tudi vzgoja, pomeni primerno obnašanje, pomeni znati uporabljati pamet in ne se predajati najnižjim človeškim instinktom.

Po tem »moralnem nauku«, ki smo si ga dovolili tudi zaradi tega, ker se osebno z vsakim pretiravanjem ne strinjamo, povejmo, da smo mimo vsega tega prisostvovali enemu od odbojarskih trenutkov, ki bo verjetno ostal zapisan v naši zgodovinski knjigi. Sicer prepustimo besedo tistim, ki so bili neposredno in stvari.

Bivši trener Mebla Imse in dober poznavalec odbojarske stvarnosti Zvonimir Brožič je povedal naslednje: »To je pravi derbi, kot ga v takih ligah redko vidiš. Mislim, da je toliko gledalcev že prava redkost, pa kakšen entuziazem: odlično! Glede igre bi rekel, da sta bili ekipi precej živčni in zato sta obe veliko grešili. Olympia je pokazala večjo zbranost v odločilnih trenutkih tretjega in četrtega seta, kar

je tudi glavni razlog za njeno zmago. Za konec pa beseda o sodnikih: bila sta zares slaba in nedorasla temu srečanju.

Vojko Jakopič (trener Olympie): »To je prvič v karieri, da doživljam tak derbi. Ob tem pa moram žal reči, da obnašanje nekaterih igralcev Mebla Imse na parketu ni bilo primerno, čeravno so tudi nekateri naši odbojkarji prestopili mejo športnega vedenja. Škoda, da smo zašli v taka pretiravanja, saj bi derbi lahko dobil drugačne razsežnosti. Ubral je zgrešeno pot, tudi zaradi obnašanja nekaterih igralcev in dela publike.«

»Za zmago pa se moram v prvi vrsti zahvaliti našim navijačem, ki so nas stalno bodrili, tudi v težkih trenutkih srečanja.«

»S tehničnega vidika bi rekel, da smo bili boljši v napadu, četudi smo proti koncu nekoliko popustili. Tudi blok je v začetku dobro deloval, seveda z izjemo prvega seta, ko so nas nasprotniki povsem pregazili. Srečanje

so označevale tudi številne napake, kar je tudi razumljivo, saj v obeh ekipah nastopajo mladi igralci, za katere je bila ta tekma velika psihološka obremenitev.«

O srečanju je trener Mebla Imse **Rajko Petejan** menil: »O tekmi ni kaj dosti povedati. Zmagala je ekipa, ki je manj zgrešila, in to je bila Olympia. Mi smo igrali precej slabo in v končnem delu smo naredili vrsto začetniških napak. Ob slabem sprejemu, ki nas je spremljal skozi celo tekmo, smo ob koncu veliko žog zapravili zaradi dotikov mreže in podobnih nerodnosti.«

»Ob tem pa si povsem negativno oceno zaslužita sodnika, ki nista bila kos nalogi. Poziv k umirjenosti pa bi naslovil tudi odbornikom, ki sedijo na klopi in se morajo zavedati, da z določenim obnašanjem škodijo vsej ekipi.«

RUDI PAVŠIČ

Na sliki: pogled na številno občinstvo na sobotnem derbiju med Olympio in Meblom Imsa.

Ženska odbojarska C-1 liga Borovke slabe pri sprejemu servisa

Letošnji prvi tretjeligaški mestni derbi med Borom Elpro in OMA Mobili San Giusto ni bil kaj prida lep in privlačen. Pri obeh šesterkah je bilo precej nervoze, dosti napak in igra sama je bila čisto raztrgana, brez lepih in atraktivnih potez. Pri napakah in nepovezani igri so žal prednjačile naše odbojkarice.

Element, ki je v največji meri odločal o razpletu srečanja, je bil servis. Varovanke trenerja Manzina so s servisom sicer neposredno dosegle 14 točk (štiri več kot borovke), a pogosto so spravljale v veliko zadrego nasprotnice, ki niso zmogle organizirati učinkovitega napada. S to tehnično-taktično potezo so zastopnice OMA z izredno dobrim protinapadom zadele v črno nič manj kot 18-krat in pospravile skoraj 35% točk od 52, kolikor so jih zbrale.

Največ preglavic so odbojkarice Bora Elpro imele pri sprejemu servisov, ki jih je izredno natančno in zanesljivo pošiljala preko meje podajačica Pellaschierjeva. V prvem nizu, ko je omenjena igralca tretjič prišla na servis, je bil delni izid 7:6 za OMA. Pred naslednjo menjavo se je rezultat na mah spremenil v 14:6. Točke so nasprotnice dosegle po sledečem vrstnem redu: protinapad, 2 zaporedni napaki naših, protinapad, ace, protinapad in še napaka. Borovke so potem z izredno zagrizeno igro razliko ublažile, a preko enajstice le niso zmogle.

Drugi niz je bil resnično poglavje zase. Nasprotnice so dosegle nič manj kot 7 acev, naše odbojkarice pa so zgrešile prav toliko servisov. Pri vodstvu nasprotnic s 3:1 je bila spet glavni »krivec« omenjena igralca. Ko je prišla na servis, je pripomogla, da se je omenjeni izid po hitrem postopku spremenil v 9:1. Potem ko je kazalo, da je niz povsem izgubljen (13:6), so varovanke trenerja Kalca zaigrale kot prerocene.

S štirimi uspešnimi protinapadi ter blokom in acem so se približale na samo točko zaostanka, a v končnici so po dveh zaporednih napakah splavali po vodi vsi upi, da bi naše stanje v nizih odbojkarice izenačile. Verjetno je bila končnica drugega niza odločilna za končni razplet derbija. Bržkone smo gledali najboljši Bor Elpro v tretjem setu, a izreden pre-

blisk je bil preveč kratkotrajen, da bi lahko spravil na kolena vse bolj samozavestne nasprotnice, ki so tako pospravile peti zaporedni par točk.

Kljub tretjemu zaporednemu porazu Bor Elpro še naprej ostaja na spodbudnem mestu na lestvici. Slovenske odbojkarice je prehitela samo ekipa CMC Venezia Mestre, ki je premagala Pav iz Vidma. Praznih rok je ostal tudi Dolo z Vivilom, ki z OMA Mobili San Giusto deli 2. mesto na lestvici. Od neposrednih tekmecev je presenetljivo izgubil še Foce Colori Latisana s skromnim Ghemarjem, ki je tako pospravil prvi dve prvenstveni točki. V neposrednem obračunu novincev je bil uspešen Cordenons. (G. F.)

IZIDI 8. KOLA

Bor Elpro - OMA San Giusto 1:3 (11:15, 12:15, 15:7, 5:15), AUSA Pav Cervignano - Albatros Treviso 1:3 (7:15, 6:15, 16:14, 8:15), Ghemar - Foce Colori Latisana 3:1 (15:9, 11:15, 15:7, 15:13), Vivil Villa Vicentina - Dolo Pallavolo 3:1 (15:11, 15:10, 12:15, 15:8), CMC Venezia Mestre - Pav Videm 3:2 (15:4, 10:15, 5:15, 15:7, 15:6), Cordenons - Peroni Trzič 3:2 (15:4, 15:11, 9:15, 10:15, 15:8).

LESTVICA

Albatros TV	8	7	1	23:9	14
Vivil	8	6	2	19:10	12
OMA S. Giusto	8	6	2	19:11	12
CMC Venezia	8	5	3	17:14	10
Pav Videm	8	4	4	18:13	8
Bor Elpro	8	4	4	15:13	8
Dolo	8	4	4	17:15	8
Foce Latisana	8	4	4	17:17	8
Cordenons	8	3	5	13:19	6
Peroni Trzič	8	2	6	11:15	4
AUSA Cervign.	8	2	6	9:21	4
Ghemar	8	1	7	6:22	2

PRIHODNJE KOLO (13. 1.)

Pav Videm - Bor Elpro, Albatros Treviso - Peroni Trzič, Cordenons - Ghemar Pieve di Sacco, Dolo Pallavolo - AUSA Pav Cervignano, Foce Colori Latisana - CMC Venezia Mestre, OMA Mobili S. Giusto - Vivil Villa Vicentina.

obvestila

SK DEVIN

obvešča, da bo priredil 7., 14., 21. in 28. januarja 1990 smučarske izlete z avtobusom na razna smučišča. Cene: štirje prevozi 55.000 lir, en prevoz 15.000 lir, samo tečaj pa 40.000 lir. Informacije in vpisovanje v večernih urah na št. 200236.

SMUČARSKI ODSEK ŠD BREG

obvešča, da organizira štiri nedeljske izlete in tečaje, ki jih bodo vodili naši vaditelji.

Izleti bodo v Sappado v dneh 14., 21. in 28. januarja ter 4. februarja 1990. Vpisovanje in informacije na sedežu društva v telovadnici v Dolini v dneh 2., 4. in 8. januarja od 19. do 21. ure.

PLAVALNI TEČAJ LIPICA

ZSS

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000.- din, naročnina za za-
sebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.-
din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno
25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno
120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plača-
na vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Ogledi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš.
23 mm) 80.000 lir, Finančni in legalni ogledi 1 modul
(šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali ogledi 850 lir
beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmr-
tnice, zahvale in sožalja po formatu. Ogledi iz dežele
Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem
oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-
688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri
podružnicah SPI.

primorski dnevnik

sreda, 27. decembra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Upati je, da bo ugrabljeni Cesare Casella kmalu prost

Aretirali so voditelja ugrabiteljske skupine

CARERI (REGGIO CALABRIA) — Na božični predvečer so karabinjerji aretirali domnevnega organizatorja ugrabitve študenta Cesara Caselle, ki je v rokah ugrabiteljev že od 19. januarja 1988. Giuseppe Strangio je bil že več let na begu in preiskovalci menijo, da gre za najbolj spretnega organizatorja ugrabiteljskih tolpe. V nedeljo se je ujel v past, ki si jo je tako rekoč nastavil sam. Z družino Casella je namreč po večmesečnem molku ponovno vzpostavil stike, da bi zahteval še drugi obrok odkupnine. Oče Casella je doslej izplačal že milijardo lir. Namesto posrednika Casellovih, so ponesli denar na dogovorjeno mesto karabinjerji. Pripravili so zasedo in prišlo je tudi do streljanja. Strangio je bil lažje ranjen v nogo, druga dva člana tolpe, ki sta ga spremljala, pa sta se razbežala in ju še iščejo.

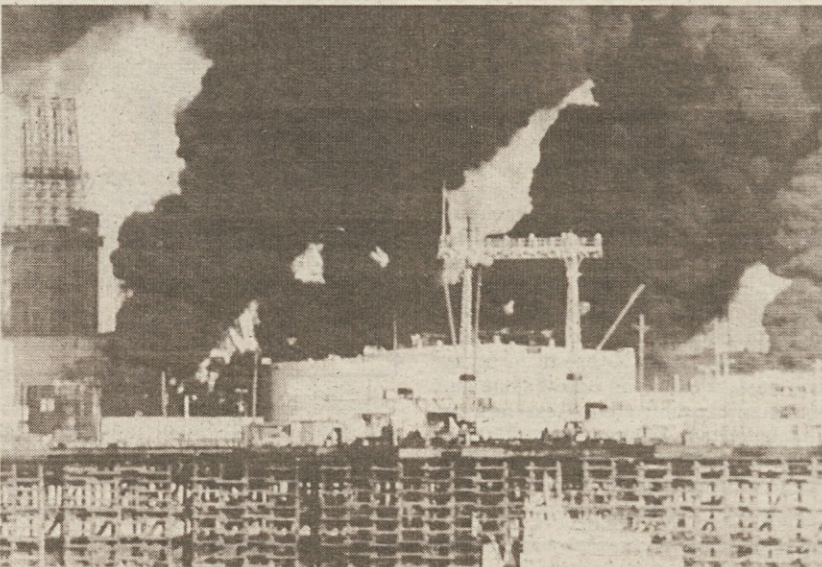
Strangio je takoj po aretaciji poslal svojim »sodelavcem« poziv, naj s Cesarom Casello še naprej ravna kot doslej, svetoval pa jim je tudi, naj ga

ob prvi ugodni priložnosti osvobodijo. Obljubil je tudi, da bo držal besedo in da imen svojih pajdašev ne bo nikoli izdal. Preiskovalci so sedaj prepričani, da je fantova osvoboditev le še stvar časa. S tem pa se ne strinja Cesarov oče. S sodnikom, ki vodi preiskave se je namreč dogovoril, da bo pristal na sodelovanje karabinjerjev, le če mu bodo lahko dokazali, da je sin še živ. Karabinjerji pa tega bistvenega dokaza nimajo, čeprav preiskovalci verjamejo besedam šefa tolpe, Strangia, ki zatrjuje, da fanta skrivajo na Aspromontu. Oče Casella se namreč boji, da bo aretacija Strangia kompromitirala vse dosedanje delo.

Tako družina kot preiskovalci sedaj čakajo na odziv ugrabiteljev. Medtem pa so oddelki policije in karabinjerjev ponovno prečesali tisti del Aspromonta, kjer sklepajo, da imajo ugrabitelji skrivališče. Da ne bi ovirali morebitne Cesarove osvoboditve pa so danes iskanje prekinili za 48 ur.

V Louisiani je eksplodirala druga največja rafinerija v državi

Nesreča v rafineriji Exxon ogroža dobavo nafte v ZDA

NEW YORK — Za družbo Exxon je bilo 1989. leto odločno »črno«. Prav na božič je močna eksplozija skorajda uničila eno njenih rafinerij v neposredni bližini glavnega mesta Louisiane Baton Rouge. Eksplozijo je menda povzročilo uhajanje plina, v vrsti silnih požarov, ki so sledili eksploziji pa je ena oseba izgubila življenje, nekaj desetini pa je bilo ranjenih.

Eksplozija je bila tako močna (pravi potres, so trdili domačini), da so počile šipe vseh stanovanj in trgovin v okolici. Policijski agenti so morali zato poskrbeti za varnostno službo, saj se je izkazalo, da je tudi božič čas šakalov.

Rafinerija v Baton Rougeu je druga največja v državi, zato Američane skrbi, kako bo z dobavo goriva prav v času, ko so ZDA odkrile, da jih že sto let ni tako zeblo.

Na sliki (telefoto AP): gost dim se je še včeraj valil iz rafinerije Exxon v Baton Rougeu, na reki Mississippi v Louisiani.

Na Sardiniji ugrabitelji praznih rok

CAGLIARI — Dejavnost sardinijskih ugrabiteljskih tolpe se je v letošnjem letu nekoliko umirila. Ta čas namreč nimajo nobenega talca, zadnji trije poskusi ugrabitve pa so se jim izjalovili. Poseg policije in karabinjerjev je ugrabiteljem preprečil tudi, da bi od družin ugrabljenih oseb dobili kakršno koli odškodnino. Možje postave so v ločenih akcijah osvobodili podjetnika Luco Deliberta, zdravnika Franca Cugio in industrijca Ambrogia Agliotija. Ugrabiteljem pa je ključno spodletel tudi poskus ugrabitve, saj je neki očividec, ki je prisostvoval ugrabitvi, takoj obvestil karabinjerje in tako preprečil najhujše.

Pred desetimi leti je Sovjetska zveza z vojaškim desantom zasedla Afganistan

RIM — V noči na današnji dan so pred desetimi leti sovjetska transportna letala na kabulskem letališču izkrcala prve elitne oddelke, ki so z bliskovito akcijo prevzeli nadzorstvo nad ključnimi položaji v mestu. Medtem je peta kolona izrabila frakcijsko sovražstvo med obema kriloma afganistanske partije (paršam in halk) ter likvidirala pristaše predsednika Hafizulaha Amina. Nekaj ur kasneje je ista usoda doletela tudi Amina, njegovo funkcijo pa je prevzel bivši premier Babrak Karmal, ki so ga iz Moskve pripeljali skupaj z invazijskimi četami. Zaman je Sovjetska zveza skušala upravičiti invazijo kot nudenje »internacionalistične bratske pomoči« na izrecno zahtevo kabulske vlade. Potek celotne operacije je nesporno dokazal, da je sovjetski voditelj Brežnjev v Afganistanu ponovno uresničil svoje načelo o omejeni suverenosti za vse države, ki so tako ali drugače padle pod vpliv Sovjetske zveze.

Varnostni svet OZN je takoj obsodil invazijo in zahteval umik vseh »tujih čet« iz Afganistana. Islam-

ska konferenca je prekinila vse stike z marionetnim režimom v Kabulu, tedanji ameriški predsednik Carter je sprožil gospodarske sankcije proti SZ in sklenil bojkotirati olimpijske igre v Moskvi.

Sovjetske okupacijske sile pa so se že v začetku soočile z zapleteno afganistansko stvarnostjo, ki je v osemnajstem stoletju preprečila, da bi tudi ta dežela postala plen kolonialnih apetitov. Prisotnost tujih vojakov je takoj sprožila plemenski osvobodilni boj proti zavojevalcem in njihovim kvizlingom, tako da je morala Sovjetska zveza iz meseca v mesec večati število »omejenega kontingenta bratske pomoči«. Na Zahodu je marsikdo z zadovoljstvom ugotavljal, da ima tudi Sovjetska zveza svoj Vietnam in začel aktivno podpirati mudžahedine, islamske gverilce.

Skoraj desetletna državljanska vojna je zahtevala več kot milijon mrtvih in 5 milijonov beguncev. Kljub neenotnosti islamske gverile, sedem sunitskih in osem šiitskih skupin, sovjetskim okupacijskim si-

lam ni uspelo streti odpora. Še več, protigverilska strategija požgane zemlje je še okrepila odpor in sovražstvo.

Maja leta 1986 je kompromitiranega Babraka Karmala zamenjal šef tajne službe Nadžibulah, ki je takoj poskušal pomiriti strasti z amnestijo političnih zapornikov, z odpravo komunističnih simbolov in z večjo vlogo islama v državi. V teh naporih pa je bil neuspešen, saj je prisotnost tujih vojakov izničevala vse njegove napore. Lani pa je prišlo do prvega premika, ko sta februarja Nadžibulah in sovjetski voditelj Gorbačov napovedala umik sovjetskih čet iz Afganistana. Ko je letošnjega 4. februarja še zadnji sovjetski vojak zapustil Afganistan, je gverila poskušala zrušiti Nadžibulahov režim, a ji to ni uspelo, ker se je spopad iz »narodnoosvobodilnega« spremenil v plemenskega. Afganistanske tragedije ni konec, a že samo dejstvo, da je Sovjetska zveza obsodila svojo intervencijo, je zgovoren dokaz, da je doktrina omejene suverenosti končala v ropotarnici zgodovine.

Ljubki božični gepardi

Zoološkem vrtu v Sydneyu je dedek Mraz prinesel pravo naravno redkost: štiri bratce-geparde (AP)

Tudi sodno vročenje je na Kosovu vroče

ISTOK (KOSOVO) — V Ljubovždi pri kosovskem Istoku je prišlo do spopada pripadnikov milice s člani družine Kadrija Vutaja. Miličniki so šli k Vutajevim, da bi jim vročili sodni poziv. Po poročanju Tanjuga pa naj bi miličnike na obzidnih vratih dočakala z motiko in sekiro Zečir Vutaj in njegova sestra Fatima. Zečir naj bi na miličnike celo streljal z lovsko puško, tako da so miličniki odgovorili z avtomatskim orožjem in se umaknili.

Svojci so lažje ranjenega Zečira prepeljali v Peč, medtem pa je večji oddelek milice vdrl k Vutajevim in v poslopju odkril večjo količino municije.

Kadrija Vutaja, njegova sinova Alija in Zečirja ter hčerke Fatimo in Razo so aretirali.

Kitajska še prebavlja dogodke na Tienanmenu

PEKING — Na Kitajskem ni še ugasnil odmev tragičnih majske dogodkov na Tienanmenu. Prav v teh dneh je pekinška policija aretirala pet Kitajcev s stalnim bivališčem v Hongkongu, ker so pomagali kitajskim »disidentom«, da so zbežali iz države in našli zavetišče v britanski koloniji, kjer naj bi, po mnenju policije, ščuvali ostale Kitajce k upor.

Med aretiranci je tudi znani hongkonški podjetnik Luo Haixing, ki je obtožen, da je nekemu disidentu pomagal celo do Francije. Obtožbe so vsekakor hude, saj gre v bistvu za tako imenovane »kontrarevolucionarne dejavnosti«, ki so kaznive celo s smrtjo.

V težave je zabredel tudi 58-letni nekdanji predsednik državnega združenja kitajskih sindikatov Zhu Houze, ki je v državi slovel po svojih »liberalnih« stališčih. Kitajska tiskovna agencija je posredovala vest, da se je moral odreči svoji javni funkciji, ker je združenje sindikatov podprlo majske gladovno stavko pekinških študentov. Sindikati naj bi takrat zbrali 100 tisoč yuanov (36 milijonov lir), ki so jih namenili stavkajoči mladini.

Zaradi tega je moral Houze, ki je bil dve leti direktor oddelka za propagando KPK, zapustiti svoje delovno mesto. Po pisanju agencije, naj bi ga na čelu sindikalne organizacije zamenjal 63-letni Yu Hongen, nekdanji minister za premog.

Za praznike 80 žrtev na španskih cestah

MADRID — Od petka pa do ponedeljka zvečer je na španskih cestah umrlo 80 ljudi, približno sto pa jih je bilo huje ali lažje ranjenih. Na ta način so Španci še enkrat potrdili, da so njihove ceste izredno nevarne. Po statističnih podatkih je namreč krvni davek zaradi prometnih nesreč eden najvišjih v Evropi, po uradnih podatkih španskega ministrstva za prevoze pa je število mrtvih glede na število avtomobilov v Španiji dvakrat večje kot v ostalih državah Evropske skupnosti.

Eksplozija porušila podeželsko hišo

CHIETI — Tričlanska družina je utrpela hude opekline zaradi eksplozije plina v stanovanjski hiši na podeželju v Buonconsigliu v okolici Chietija. Hiša je bila uničena, vse tri, 23-letnega Marca Graziosija, 26-letno Paolo in njuno enoletno hčerko Mario, pa so odpeljali naprej v bolnišnico v Chietiju, po nudenju prve pomoči pa so jih prepeljali v klinični center za opekline v Rimu.

Stanovanjsko hišo so Graziosijevi najeli pred dnevi in včeraj popoldne so se najbrž namenili tja, da bi jo opremili. Takoj ko so odprli vrata je prišlo do strahovite eksplozije. Predvidevajo, da je do eksplozije prišlo zaradi uhajanja plina iz cevi, ki so vodile od rezervoarja do hiše.

Mrzel konec leta v ZDA

Združene države Amerike je ob koncu leta zajel hud mraz, ki je vodnjake spremenil v ledene skulpture, predvsem v Kaliforniji pa je povzročil izredno veliko škodo na agrumih (Telefoto AP)